

European Commission

TEMPUS

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ
ВАЗИРЛИГИ**

**ФАРҒОНА ДАВЛАТ
УНИВЕРСИТЕТИ**

**Темпус дастурининг UnIvEnt—“ИШЛАБ
ЧИҚАРИШ КОРХОНАЛАРИДА ВА ТАДБИРКОРЛИК
ФАОЛИЯТИДА ИННОВАЦИЯЛАРНИ ТАДБИҚ ЭТИШ
БОРАСИДА УНИВЕРСИТЕТЛАРНИНГ РОЛИНИ
КУЧАЙТИРИШ ”**

**лойиҳаси доирасида тайёрланган
«Кичик корхона ва микрофирмаларда бухгалтерия ҳисоби ва
солиққа тортиш »
курси**

Т е м п у с П р о ж е к т

Муаллиф-тузувчилар: Р.Сўфиев, О.Умаров

Фарғона 2011

АННОТАЦИЯ

Мазкур қўлланма Европа ТЕМПУС дастури бўйича Фарғона давлат университети ва Фарғона политехника институтида 2011-2013 йилларда амалга оширилаётган “UnIvEnt” лойиҳаси доирасида тайёрланган “Тадбиркорликда бухгалтерия ҳисоби” номли курснинг мазмунини акс эттиради.

Қўлланма тадбиркорларга мўлжалланган бўлиб, уларнинг корхонада бухгалтерия ҳисобини самарали ташкил этишлари учун амалий ёрдам беради.

Мазкур қўлланма Европа комиссияси қўмагида ТЕМПУС дастури “UnIvEnt” лойиҳаси доирасида молиялаштирилган. Қўлланмада берилган материалнинг мазмунига муаллиф масъул бўлиб, Европа комиссиясининг нуқтаи-назарини акс эттирмайди.

АСОСИЙ ВОСИТАЛАРНИ ҲИСОБГА ОЛИШ ТАРТИБИ

Иқтисодиёт тармоқлари корхоналарида асосий воситалар қуйидаги манбалардан қабул қилинади:

- қурилиш тугалланган бино ва омборларни қабул қилиш;
- ўрнатиш учун қўшимча маблағларни талаб қилмайдиган асбоб ва мосламаларни қабул қилиш;
- фойдаланилган асосий воситаларни қабул қилиш;
- бошқа корхона ва ташкилотлардан асосий воситаларни қабул қилиш;
- қайтариб бермаслик шарти билан асосий воситани қабул қилиш;
- асосий воситаларни ижарага олиш.

Мулкчилик шаклидан қатъий назар асосий воситаларнинг қабул қилиниши ёки уларни тугатилиши далолатномалар билан расмийлаштирилади. Агар қабул қилинаётган асосий воситалар бир корхонадан иккинчи бир корхонага берилган ёки сотилган бўлса, олаётган корхона раъбарининг фармойишига асосан махсус комиссия тузилади. Бу комиссия аъзолари асосий восита бўйича қабул қилиш далолатномасини тузадилар. Далолатномада асосий воситанинг номи, жойлашган ўрни, баланс баҳоси (сотиб олиш баҳоси) кўрсатилади. Агар қабул қилинган асосий восита ишлатилган бўлса, ишлаган даврига таалукли бўлган эскириш суммаси ҳам далолатномада кўрсатилади. Асосий воситаларнинг қурилиши Республика аҳамиятига эга бўлса, уларни қабул қилиш тўғрисидаги далолатнома махсус давлат қабул комиссияси томонидан тузилади.

Корхона ва ташкилотларда асосий воситалар бевосита сотиб олиш йўли билан кўпайиб боради, уларни сотиб олиш манбаи бўлиб, ташкилотнинг ўзига таалукли манбалари ҳисобланади. Асосий воситаларнинг қабул қилинганлигини тасдиқловчи далолатнома тузилгандан кейин унинг бир нусхаси ташкилот бухгалтериясига тегишли техник ҳужжатлар билан топширилади. Бухгалтерияда далолатномага асосан қабул қилинган асосий восита тегишли журналда кўрсатилиб, унга инвентар тартиб рақамлари берилади ва ҳар бир асосий восита учун махсус инвентар варақа очилади, бу инвентар варақа шу асосий воситанинг фойдаланиш давридаги ҳолатини кўрсатиб беради. Асосий воситага берилган инвентар тартиб рақамининг биринчи ва иккинчи рақамлари асосий воситанинг қайси тармоққа ва қайси гуруҳларга тегишлилигини билдиради. Давлат қабул комиссияси томонидан қабул қилинган ва далолатнома билан расмийлаштирилган асосий воситаларга паспорт очилади. Асосий восита бўйича юритиладиган паспортда асосий воситанинг техник ҳолати, қабул қилинган вақти, қиймати, эскириши, меъёри кўрсатилади. Асосий воситалар бўйича паспорт ёки инвентаризация варақаси юритилиши биричидан ҳисобни, иккинчидан аналитик ҳисобни юритишда тегишли қулайликлар яратади. Ишлаб чиқариш, савдо тижорат ташкилотларида асосий воситаларга очилган инвентар варақалар тўлдирилади ва рўйхатга олинади.

Асосий воситаларни ҳисобга олиш ва қайд қилиш китоби

№	Асосий воситанинг номи	Ўлчов бирлиги	Баланс баҳоси	Ой бошига қолдик		Кирим		Чиким		Ой охириги қолдик	
				Сони	Суммаси	Сони	Суммаси	Сони	Суммаси	Сони	Суммаси
	Маъмурият										
1.	Бино	Дона	4000000	1	4000000						
2.	Офис мебели	Комплект	100000	3	300000						
3.	Ксерокс Panasonic	Дона	60000	2	120000						
4.	Сейф (пўлат)	Дона	18750	4	75000						
5.	Телетайп	Дона	37000	1	37000						

6.	Nexia автомашинаси	Дона	1500000	1	1500000						
7.	Tico автомашинаси	Дона	120000	1	120000						
8.	Pentium компьютери	Комплект	300000	1	300000						
	Жами				6452000						
	Ишлаб чиқариш										
1.	Цех биноси	Дона	8000000	4	32000000						
2.	Тикув машинаси	Дона	1500000	10	15000000						
3.	Шлиф. станок	Дона	300000	6	1800000						
4.	Бичиш станогли	Дона	300000	6	1800000						
5.	Пресс кондиционер	Дона	700000	-	-						
6.	Кром. станок	Дона	30000	6	180000						
7.	Болгар автокара	Дона	8500	2	170000						
8.	Трактор Т-34	Дона	75000	2	150000						
	Жами				38500000						
	Ношлаб чиқариш ва ёрдамчи хўжалик										
1.	Гунча болалар богчаси	Дона	14000000	1	14000000						
2.	Коинот оромгоҳи	Дона	60000000	1	60000000						
3.	Профилактория	Дона	59000000	1	59000000						
4.	Ётоқхона	Дона	32000000	1	32000000						
5.	Иссиқхона	Дона	1700000	1	1700000						
	Жами				166700000						

АСОСИЙ ВОСИТАЛАР ЭСКИРИШИНИ ҲИСОБЛАШ.

Асосий воситаларни эскиришни ҳисобини юритиш бўйича қуйидаги счётлардан фойдаланамиз.

0211- ерни ободонлаштиришнинг эскириши

0212- лизинг бўйича олинган асосий воситаларни ободонлаштиришнинг эскириши

0220- бино, иншоот ва узатгич қурилмаларнинг эскириши

0230- машина ва усқуналарнинг эскириши

0240- мебель ва жихозларнинг эскириши

0250- компьютер усқунаси ва ҳисоблаш техникасини эскириши

0260- транспорт воситаларини эскириши

0270- ишчи ҳайвонларнинг эскириши

0280- кўп йиллик ўсимликларнинг эскириши

0290- бошқа асосий воситаларнинг эскириши

0299- лизинг шартномаси бўйича олинган асосий воситалар.

Асосий воситалар ишлаш жараёнида ўз қийматини йўқотиб боради. Шунинг учун асосий воситанинг қийматини тиклаш, такрорий ишлаб чиқаришни ташкил қилиш

мақсадида асосий воситанинг қийматини маҳсулот таннархига ва бошқа ҳаражатлар таркибига олиб борилади. Бу жараён йиллар давомида норма асосида амалга оширилади.

Асосий воситаларга ҳисобланган эскириш 02 счётининг К-т айланмасига йиғилади. Бу жараён эскириш қиймати асосий воситанинг баланс қийматига тенг бўлгунгача давом этади, яъни асосий воситанинг қийматини тўлиқ тиклаб бўлгандан кейин эскириш ҳисоблаймиз. Асосий воситаларнинг эскириши йиллик нормалар асосида ҳисоб-китоб қилиниб, 12 га бўлиш орқали бир ойлиги аниқланади.

Асосий воситаларнинг эскириши 3 хил методда ҳисобланади:

1. Тўғри метод (солиқ методи)
2. Ишлаб чиқариш методи;
3. Тезлаштирилган методи.

Юқорида келтирилган методни қайси биринчи тадбиқ қилиш корхонанинг ҳисоботни юритиш сиёсатида белгиланади.

Асосий воситаларни ҳисобдан чиқариш учун махсус комиссия тузилиб, ҳисобдан чиқарилаётган асосий восита бўйича комиссия аъзолари якуний фикрларини тузилган далолатномада ифода этадилар. Ҳисобдан чиқариш тўғрисидаги далолатномада асосий воситанинг жойлашган ўрни, қайси моддий жавобгар шахс зиммасида туриши, баланс қиймати, қолдиқ баҳоси кўрсатилади. Шу билан бирга тугатилиш натижасидан олинган эҳтиёт қисмлар, фойдаланиш учун олинган материаллар кўрсатилади. Агар тугатилаётган асосий восита тўлиқ амортизация ажратмалари билан қопланмаган бўлса, тугатилишдан кўрилаётган зарар корхонанинг фойдасидан қопланади

Асосий воситаларни эскиришини ҳисоблаш ведомости

№	Асосий воситанинг номи	Ўлчов бирлиги	Ишлатишга берилган вақти	Баланс баҳоси	1\01\11гача ҳисобланган эскириш суммаси	Эскириш нормаси%	1 йиллик эскириш суммаси	1 ойлик эскириш суммаси	1\02\11 га эскириш суммаси
	Маъмурият								
1.	Бино	Дона	1.01.94	4000000					
2.	Офис мебели	Комплекс	13.04.96	100000					
3.	Ксерокс Panasonic	Дона	20.05.96	60000					
4.	Сейф (пўлат)	Дона	10.02.94	18750					
5.	Телетайп	Дона	1.01.95	37000					
6.	Nexia автомашинаси	Дона	10.10.96	1500000					
7.	Tico автомашинаси	Дона	2.05.96	120000					
8.	Pentium компютери	Комплект	5.05.95	300000					
	Жами								
	Ишлаб чиқариш								
1.	Цех биноси	Дона	1.01.94	8000000					
2.	Тикув машинаси	Дона	1.01.94	100000					
3.	Шлиф. станок	Дона	1.01.94	300000					
4.	Бичиш станогги	Дона	1.01.94	300000					
5.	Пресс кондиционер	Дона	1.01.94	350000					
6.	Кром. станок	Дона	1.01.94	30000					
7.	Болгар автокаран	Дона	1.05.94	85000					
8.	Трактор Т-34	Дона	1.08.93	75000					
	Жами								

	Ношлаб чиқариш ва ёрдамчи хўжалик								
1.	Ғунча болалар боғчаси	Дона		1400000					
2.	Коинот оромгоҳи	Дона		60000000					
3.	Профилактория	Дона		59000000					
4.	Ётоқхона	Дона		32000000					
5.	Иссиқхона	Дона		1700000					
	Жами								

ПУЛ МАБЛАҒЛАРИ ҲИСОБЛАШУВЛАРИ ВА КРЕДИТ МУОМАЛАЛАРИНИНГ ҲИСОБИ

Банкдаги ҳисоб-китоб ва валюта счётларида пул маблағларини ҳисобга олиш.

Корхона, ташкилот ва фирмалар фаолиятида хўжалик алоқалари муҳим ўрин тутди. Чунки, бу алоқалар туфайли таъминот, ишлаб чиқариш, махсулотларни жўнатиш ва сотиш жараёнлари амалга оширилади.

Бу алоқалар натижасида ҳосил бўлган ҳисоблашишларни аниқ ташкил этиш, айниқса бозор иқтисодиёти шароитида айланма маблағларнинг тезкорлик билан айланишига ва пул маблағларининг ўз вақтида келиб тушишига асос бўлади.

Корхоналар ишлаб чиқариш топшириқларини бажарувчи ходимлар билан ўзаро ҳисоблашишлардан ташқари ишчи ва хизматчилар билан бўладиган ҳисоблашишлар содир бўлади. Кўп ҳолларда корхона, ташкилот ва муассасалар билан ҳисоблашишлар нақд пулсиз амалга оширилади. Банк хизматидан фойдаланилади, чунки ҳисоблашишлар амалга ошириладиган счётлар тегишли банкда очилади. Банклар юридик шахс ҳисобланиб корхона, ташкилот, фирма, акционер жамият, корпорация ва бошқа юридик шахсларнинг маблағларини қайтариб бериш, тўлаш, муддатли шартлар билан қабул қилиш муомалаларини амалга оширади.

Банк ва ҳаридор (мижоз) муносабатлари шартнома асосида амалга оширилади. Банклар орқали амалга ошириладиган муомалалар ҳисоблашиш ва кредит муомалаларига бўлинади.

Ҳар бир юридик шахс тузилаётган вақтда ўзининг пул маблағларини ва нақд пулсиз муомалаларини юритиш мақсадида давлат ва тижорат банкида ҳисоб-китоб счётини очди. Банкда счёт очиш учун ташкилотлар қуйидаги ҳужжатларни тақдим этишлари керак.

1. Счёт очиш учун ариза;
2. Статистика органлари томонидан корхоналар, ташкилотларнинг ягона давлат руйхатига киритилганлиги тўғрисидаги нотариусда тасдиқланган гувоҳноманинг кўчирмаси.
3. Юқори орган ёки таъсисчилар мажлисида тасдиқланган устав низомдан натариусдан тасдиқланган кўчирмаси.
4. Давлат руйхатидан ўтганлиги тўғрисидаги ҳужжат
5. Солиқ органидан руйхатдан ўтиб идентификация номери берилганлиги тўғрисидаги маълумот;
6. Имзо намуналари ва муҳрнинг изи туширилган карточка.

Ҳисоб-китоб счёти актив 5110-счётида юритилиб, пул маблағларининг ҳаракати, ҳолати ҳақидаги маълумотларни умумлаштириб боради. Ҳисоб-китоб счётининг дебетида

пул маблағларининг келиб тушиши, кредитида эса пулнинг ўтказилиши, сарфланиши акс эттирилади. Бу счётда ёзувлар банкнинг кўчирмасига асосан амалга оширилади.

Пулнинг тушуми ўтказилиши қуйидаги ҳужжатларга асосан амалга оширилади.

1. Тўлов талабномаси
2. Тўлов тоширикномаси.
3. Накд пул тошириш эълони.
4. Пул чеки.
5. Хисоблашиш чеки.

5110-"Ҳисоб-китоб" счёти бўйича муомалалар текширилган банк кўчирмаси ва унга илова қилинган пул ҳужжатларига асосан акс эттирилади. 5110 - счётининг қолдиғи ҳисоб-китоб счётидан берилган кўчирмада кўрсатилган қолдиққа тенг келиши керак.

Қуйида 2- журнал ордер ва 2-ведомостнинг қисқартирилган ҳолдаги тўлғазилган формасини келтириб ўтамыз.

2-ЖУРНАЛ ОРДЕР.

200__ йилнинг май ойи учун.

5110-"Ҳисоб-китоб"счётининг кредитидан қуйидаги счётларнинг дебетига.

Сана	Дебетланувчи счётлар						Жами
	5010	5510	6010	6410	6520	6910	
01-04	240	—	11000	—	—	—	11240
06	—	—	—	—	—	6000	6000
08-10	12000	—	28000	3000	4200	—	47200
11-31	—	4000	—	2000	—	—	6000
Жами	12240	400	39000	5000	4200	6000	70440

2-ВЕДЕМОСТ

_____ йилнинг май ойи учун.

5110-"Ҳисоб-китоб"счётининг дебетига қуйидаги счётларнинг кредитидан

Ой бош. Қолдиқ – 5000 сўм

Сана	Кредитланувчи счётлар						Жами
	2810	5010	5510	6720	6910		
01-04	48000	—	—	—	—		48000
06	110000	—			—		110000
08-10	250000	2000	400	800	18000		271200
11-31	180000	1000	6000	600	26000		213600

жами	588000	3000	6400	1400	44000		642800
------	--------	------	------	------	-------	--	--------

Ой охирига қолдиқ – 622360.

2-журнал ордер ва 2-ведомостни юритиш бир ойга мулжаллангани учун банкдан олинган ҳар бир кўчирма маълумотлари бир каторга ёзилади. Демак, 2-журнал ордер ва 2-ведомостда банд килинган каторлар сони шу давр ичида банкдан олинган кўчирмалар сонига тенг бўлиши керак.

Бу эса бухгалтерия ходимларига корхона ҳисоб-китоб счётига пул маблағларини тушиш манбаларини таҳлил қилиш, мақсадли фойдаланиши, тасдиқланган молиявий тўланмалар. календар графигига биноан бюджетга ва бошқа органларга маблағ отказилиши устидан назорат қилиш имконини беради.

Мамлакатимиз ҳудудида ва чет эл валютасидаги пул маблағларининг ҳаракати ва нақдлиги актив 5200-"Валюта счёти"да ҳисобга олинади.

Ҳар бир корхона ва фирма хориж валютасида пул маблағларига эга бўлиши ва муомалаларни амалга ошириши мумкин. Хориж валютасида маомалаларни амалга ошириш учун корхона ва фирмалар тегишли ваколатга эга бўлган банкларда жорий валюта счётларини очишлари лозим. Ушбу банклар эса валютадаги муомалани амалга ошириш учун Ўзбекистон Респубиикасининг Марказий банки томонидан бериладиган рухсатномага эга бўлиши керак. Ушбу лицензияга эга бўлган банкларнинг руйхати Марказий банкнинг даврий бюллетенида чоп қилиб борилади.

5110 – «Ҳисоб-китоб» счётининг дебетли ва кредитли жараёнлари қуйидаги бухгалтерия алоқаларида акс эттирилади.

№	Муомалалар мазмуни	Счётлар алоқаси	
		Д	К
1	Кассадан ортикча пул ҳисоб -китоб счётига	5110	5010
2	Сотилган махсулот учун ҳаридорлардан бошқа бажарилган иш ва хизматлар учун буюртмачилардан пул келиб тушди	5110	4010
3	Банкдан олинган узоқ ва қисқа муддатли кредит ҳисоб-китоб счётига ўтказилди.	5110	6910, 7510
4	Дебеторлардан қарз келиб тушди	5110	4810, 4890
5	Бошқа корхоналардан жарима, (пеня) устама олинди.	5110	9330
6	Фойдаланилмаган аккредитив, лимитланган чек дафтарчасининг маблағи ҳисоб -китоб счётига қайтарилиб топширилди	5110	5510, 5520
7	Таҳсисчилардан ҳисоб-китоб счётига пул келиб тушди.	5110	4710
8	Мол этказиб берувчилардан қарзга учун пул олинди.	5110	4210
9	Чек асосида ҳисоб -китоб счётидан кассага пул олинди.	5010	5110
10	Мол эрказиб берувчилардан бўлган қарзга узиш учун	6010	5110
11	Қасаба юшмаси ташкилотига, ижтимоий суғурта ташкилотига ижтимоий суғурта ташкилотига ажратмалар ўтказилди	6510, 6530	5110
12	Банклардан олинган қисқа ва узоқ муддатли кредитлар қайтарилди.	6910, 7510	5110
13	Таҳсисчиларга пул ўтказилди.	6610, 6620	5110
14	Акстиядорлардан акция сотиб олинди.	8610	5110
15	Бюджетга бўлган қарзлар тўланди.	6410	5110

16	Ишлатилмаган аккредетив, лимитланган чек дафратчаси қайтарилди	5510, 5520	5110
17	Банк хизматлари тўланди	9429	5110
18	Йил давомида фойдадан ажратмалар ўтказилди	6410	5110

5110-"Ҳисоб-китоб"счётининг дебет обороти 2-ведомостда, кредит обороти 2-журнал ордерда акс эттирилади.

№	Муомалалар мазмуни	Счётлар алоқаси	
		D	K
1	Ҳаридордан валюта маблағлари келиб тушди.	5210	4010
2	Валюта курси бўйича фарк киримга олинди.	5210	9540
3	Марказий банк курси бўйича хорижий валютани йчётига ўтказилиши	5210	5220
4	Сотилган товарлар учун пул маблағлари валюта счётига келиб тушганда	5210	4010
5	Сафар ҳаражатлари учун валюта берилди.	4420	5210
6	Валюта счётидан мол этказиб берувчиларга пул маблағлари ўтказилди.	6010	5210
7	Валюта қайта баҳоланиб уламинг тўлов курслари арзонлаштирилганда	3110	5220
8	Валюталар учун белгиланган, ҳисобланган кўшимча киймат ёрликлари божхоналарга ўтказилганда.	6410	5210

Корхона кассасидаги пул маблағларининг ҳисобга олиниши.

Нақд пуллар, қиматли қоғозларни ҳисоблаш учун ҳар бир корхона, муассаса ва ташкилотларда касса мавжуддир. Касса муомалаларини юритиш тартиби Ўзбекистон Республикаси Марказий Банк бошқармасининг 1998 йил 24 январдаги 376-сонли қарори билан тасдиқланган "Юридик шахслар томонидан касса муомалаларини юритиш қоидалари" билан тартибга солинади. Корхона кассасидаги пул маблағларини ҳисобга олиниши бухгалтерия ҳисобининг БХМС-9 сонидан тартибга солинади. Корхонага тегишли пулнинг банк томонидан белгиланган унча катта миқдорда бўлмаган қисми нақд пул сифатида кассада сақланади.

Касса кирим ордери - касса нақд пул кирим қилинаётганда тўлдирилади. Унга бош ҳисобчи имзо чекади ва паттаси қирқиб олинади.

Касса чиқим ордери – кассадаги нақд пулнинг чиқиб кетишида тўлдирилади. Унга бош ҳисобчи ва корхона раҳбари имзо қўяди. Айрим ҳолларда бошқа ҳужжатлар тўлдирилади.

Кассада пул, иш хақи, нафақа, стипендиялар берилганда "Тўлов ведомости"да расмийлаштирилади.

Касса китоби – уни кассир юритади. Китобнинг бетлари рақамланган ва охирида бетлар сони кўрсатилиб муҳр билан тасдиқланган бўлиши керак. Касса китобидаги ёзувлар икки нусхада амалга оширилади.

Кассадаги нақд пуллардан ташқари қимматли қоғозлар, пул ҳужжатлари, маркалар, лотерия ҳам сақланади.

Касса ҳужжатларида тузатиш, ўчириб ёзишга руҳсат берилмайди.

Касса жараёнлари кассирнинг касса дафтарида руйхатга олинади. Куннинг охирида касса дафтарида пул қолдиғи ҳисобланиб, варақнинг бир нусхаси дастлабки ҳужжатлар билан бухгалтерияга топширилади. Корхона кассасидаги пул маблағлари, қимматли

қоғозлар, маркалар, талонлар бир ойда бир марта йўқлама килиш йўли билан руйхатга олинади.

Накд пул маблағлари ҳаракати 5010-"Миллий валютадаги пул маблағлари"актив синтетик счётида ҳисобга олинади.

Бухгалтерия ҳисобининг журнал ордерли шаклида 5010-счётининг кредитли жараёни 1-журнал ордери, дебетли жараёни 1-ведомостда акс эттирилган.

5010-счётининг дебетли ва кредитли жараёнлари қуйидаги бухгалтерия алоқаларида акс эттирилади.

№	Муомалалар мазмуни	Счётлар алоқаси	
		D	K
1	Ҳисоб - китоб ва Валюта счётидан кассага пул келиб тушди, чек ва унинг кирим касса ордерига асосан	5010	5110, 5210
2	Махсулот, иш ва хизматчилар накд пулга сотилди.	5010	9010 9030 9210
3	Ҳисобдор шахслар томонидан олинган ва ишлатилмаган ортикча сумма қайтарилди.	5010	4430
4	Таъсисчилар томонидан корхона устав капиталига ўз бадаллари сифатида накд пул маблағлари келиб тушди.	5010	4710
5	Кассадан меҳнат хаки ва бошқа тўловлар берилди.	6710	5010
6	Умум хўжалик сарфлари учун ҳисобдор шахсларга пул берилди.	4430	5010
7	Инвентаризация натижасида кассадаги пул маблағларининг камомати аниқланди.	4630	5010
8	Кассадаги лимитдан ортикча пуллар банка топширилади	5110	5010

Қуйида касса дафтари, 1-журнал ордер ва 1-ведомостни қисқартирилган ҳолда тўлғазилишини келтириб ўтамиз

N	Кимдан олинди, кимга берилди.	Алоқа қилувчи счёт	Кирим	чиқим
	Кун бошига қолдиқ		1900	
195	Банкдан 021300 чек бўйича олинди	5110	100000	
25	Шакарров Мансурга аванс ҳисоботи бўйича ортикча сарфланган	4420		2500
26	Бурхонов Баходирга аванс ҳисоботи бўйича ортикча сарфланган	4420		3000
27	Абдуллаев Хамдамга сафар ҳаражати учун	4420		5000
	Кун бўйича жами	X	10000	10500
	Кун охирига қолдиқ		1400	
	Шу жумладан иш ҳақида		—	

1-ЖУРНАЛ ОРДЕР.

20__ йилнинг май ойи учун.

5010- "Миллий валютадаги пул маблағлари" счётининг кредити ва қуйидаги счётларнинг дебети

Сана	Дебетланувчи счётлар						жами
	5010	6710	4420	4890			
01-04			10500	—		—	10500
05-08	2000			—		—	2000
09-10		10000		—		—	10000
11-31	1000	—	—	264	—	—	1264
Жами	3000	10000	10500	264	—	—	237764

1-ведомост «Миллий валютадаги пул маблағлари» счётининг дебети қуйидаги счётларнинг кредити

Ой бош. Қолдиқ – 1900 сўм

Сана	Дебетланувчи счётлар						Жами
	5110	5810	4420	4710			
01-04	10000	—	10500				205001
05-08				2000	--	--	2000
09-10	2000				—		2000
11-31		288	—	—	—		288
Жами	12000	288	10500	2000		—	24788

Ой охирига қолдиқ – 2924 сўм

Хисобдор шахслар билан ҳисоб-китобларнинг ҳисобга олиниши.

Корхона, муасаса, ташкилотлардаги айрим муомалаларни тезкорлик билан амалга ошириш учун ҳисобдор шахслар хизматидан фойдаланилади. Улар корхона ходимлари бўлим маъмурий хўжалик муомалаларини амалга ошириш ва хизмат сафарига бориш учун кассадан нақд пул оладилар. Бу шахсларнинг руйхати раҳбар томонидан тасдиқланади. Ушбу сумманинг миқдори чегараланган бўлиб, бу сумма йил бошида корхона сметасида тасдиқланади. Хизмат сафари учун бериладиган нақд пул миқдори хизмат сафарининг муддати ва сафарга бериладиган жойга боғлиқдир. Хизмат сафарига жўнатилаётган шахс га бориш ва келиш транспорт сарфи кундалик сарф ва яшаш жойи ҳаражатлари йиғиндиси миқдорида нақд пул аванс сифатида бериледи.

Хизмат сафарида бўлган вақтида унга асосий иш жойидан тўланадиган ҳақ сақланиб қолинади.

Хизмат сафари учун ҳисобдор шахсларга бериладиган нақд пул бухгалтерия томонидан ҳисоблаб чиқилгандан кейин зарур сумма сафар гувоҳномасига асосан берилиб кассанинг чиқим ордери ёрдамида тузилади.

4420, 4430-счётлар бўйича алоқасини қуйида келтириб ўтамыз.

N	Муомалалар мазмуни	Счётлар алоқаси	
		D	K
1	Хизмат сафари учун ҳисобдор шахсларга бўнақлар берилди.	4420 4430	5010
2	Ҳисобдор шахсларга кассадан пул ҳужжатлари берилди	4420 4430	5010
3	Ҳисобдор шахслар берилган бўнақнинг фойдаланилмаган суммасини кассага қайтардилар.	5010	4420 4430
4	Ҳисобдор шахслар асосий, ёрдамчи ишлаб чиқаришга оид ҳаражатларни амалга оширдилар.	2010 2310 2510	4430
5	Ҳисобдор шахслар давр ҳаражатларига таалукли турли хил ҳаражатларни тўладилар.	9410 9420 9430	4430 4490
6	Ҳисобдор шахслар моддий бойликларни, айрим товарлари сотиб оладилар.	1010-1090 1110 1210 2910-2990	4420 4490
7	Хизмат сафарини амалга оширганлиги учун ҳисобдор шахсларга бўлган карзлар ҳисобланли.	9429 2010 2310 2510	6870'
8	Хизмат сафари ҳаражатлари тўланди.	4420	5010

Бу сарфларнинг мақсадга мувофиқлиги юқори мансабдор шахслар томонидан тасдиқланади. Ҳисобдор шахслар муомала содир бўлгандан кейин 3-кун ичида ҳисобот тузушлари лозим. Қолдиқ суммалари кассага топширилади, ортикча сарф килинган бўлса кассадан фарк сумма берилади. Агарда шахслар ўз вақтида ҳисобот бермасалар, бу суммалар уларнинг иш ҳақидан ушлаб қолинади.

Ҳисобдор шахсларга нақд пул фақат корхона кассасидан берилади ва ҳисобдорликдаги сумма корхона руйхатидаги ходимларга банк (аванс) сифатида фақат маълум мақсадлар учун берилади.

Булар:

4410-"Меҳнат хақи бўйича берилган бўнақлар",

4420-"Хизмат сафарлари учун бериладиган бўнақлар",

4490-"Ходимларга бериладиган бошқа бўнақлар",

4430-"Умумхўжалик ҳаражатлари учун бериладиган бўнақлар" счётларида юритилади.

Счётларнинг дебитида сарфлаш учун бериладиган пул, кредитида эса сарфланган пулнинг ҳисобдан чиқарилиши акс эттирилади.

4420,4430-счётларнинг муомала жараёнлари 7-журнал ордерида юритилади. Бу журнал ордерида ёзувлар ҳар бир тасдиқланган бўнақ ҳисоботи ва чиқим касса ордери бўйича олиб борилади.

Ҳисоб-китоб муомалаларини ҳисобга олиниши.

Мол етказиб берувчи ва харидорлар билан ҳисоб-китоб нақд пулсиз амалга оширилади. Халқ хўжалигида ҳисоб-китобнинг қуйидаги шакллари қўлланилади:

1. Тўлов топшириқлари (пул ўтказиш билан) ҳисоб-китоблар.
2. Тўлов талабномаси билан ҳисоб-китоблар тартиби.
3. Аккредитивлар буйича ҳисоб-китоблар;
4. Махсус счётлар бўйича ҳисоб-китоблар;
5. Режали тўловлар тартибидаги ҳисоб-китоблар;
6. Чеклар билан олиб бориладиган ҳисоб-китоблар.

Тўлов топшириғи-бухгалтерия ҳисоб-китоб хужжати бўлиб, истеомолчи корхона ўзига хизмат килувчи банк муасасасига ўз ҳисоб-китоб ёки бошқа счётдан топшириқда кўрсатилган суммани мол етказиб берувчи, давлат бюджети, ижтимоий суғурта ташкилотининг счётига ўтказиб кўйиш ҳақидаги кўрсатмадир.

Тўлов топшириқлари билан пул ўтказиб берилганда қуйидаги счётлар алоқаси берилади.

Д-т 6410 - "Бюджетга тўловлар бўйича қарздорлик".

Д-т 6520 - "Ижтимоий суғурта бўйича тўловлар"

Д-т 6820 - "Бошқа мажбуриятлар".

К-т 5110 - "Ҳисоб-китоб счёти".

Тўлов талабномаси орқали мол юборувчи, иш бажарувчи ва хизмат кўрсатувчи корхоналар ўзининг ҳисоб-китоб счёти бўлган банкка жўнатилган товарлар бажарилган иш ва хизматлар учун олишга тегишли бўлган пулни тўловчилар счётидан ўзларининг счётларига ўтказиб бериш амалга оширилади. Товарларни жўнатиш ва пул маблағларини ҳисоб-китоб счётига ўтказиш билан боғлиқ муомалаларга қуйидагича счётлар алоқаси берилади.

N	Муомалалар мазмуни	Счётлар алоқаси	
		D	K
1	Ҳаридорларга товарлар жўнатилиб даромад олинганда	40110	9010 9020
2	Ҳаридорлардан ҳисоб - китоб счётига пул ўтказилганда	51010	4010
3	Материаллар, арзон ва тез эскирувчи буюмлар мол етказиб берувчилардан олинганда	10 12	6010
4	Мол етказиб берувчига ҳисоб -китоб счётидан пул ўтказилганда.	6010	5110

Аккредитив - бу мол етказиб берувчи корхонага хизмат килувчи банкнинг ҳаридор корхонага хизмат килувчи банк тамонидан қарзни тўлаш ҳақидаги топшириғи.

Ҳисоб-китобни аккредитив шакли асосан шаҳарлараро ҳисоб-китобларда қўлланилади. Аккредитив мол етказиб берувчи корхона жойлашган жойдаги банкда жойлашади. Ҳаридор корхона ўзининг банкка аккредитив очиш ҳақида ариза топширади. Банк ҳаридор корхортанинг маълум микдордаги маблағини депонентлаштиради ва бу ҳақда мол етказиб берувчи банка маълум қилади. Аккредитивни корхона маблағлари ёки банк қарзи ҳисобидан ажратиши мумкин.

Аккредитивлар бўйича ҳисоб-китоб муомалалари амалга оширилганда қуйидагича счётлар алоқаси белгиланади.

№	Муомалалар мазмуни	Счётлар алоқаси	
		D	K
1	Корхона ўз маблағи ҳисобидан аккредетив очилади.	5510	5110
2	Банк кредити ҳисобидан аккредетив очилди.	5510	6910
3	Аккредетив ҳисобидан мол етказиб берувчининг қарзи	6010	5510

4	Аккредитив ёпилди ёки қайтарилди.	5110 6910	510
---	-----------------------------------	-----------	-----

Махсус счётларни корхона ўз вакили орқали узоқ муддат ичида хўжалик фаолиятини кайси маъмурий ҳудудда олиб борадиган бўлса ўша жойнинг банкида очади. Аккредитив ва махсус счётлар бўйича ҳисоб-китоблар 5510-"Аккредитивлар" деган счётда ҳисобга олинади. Бу ҳисоб-китобларнинг синтетик ва аналитик ҳисоби 3-журнал ордерда юритилади.

Режали тўловлар-корхоналар орасида муттасил товар материал кийматликлар жўнатилиб ёки хизматлар кўрсатилиб турилса амалга оширилади.

7-журнал ордердаги ёзувлар қуйидаги ҳужжатларга асосан ёзилади:

- а) кассанинг чиким ордери - ҳисобот учун берилган суммага;
- б) банк ҳисоботи - олинган бўнак суммасининг сарфланган қисмига;
- в) кассанинг кирим ордери - олинган бўнак суммасининг сарфланмай қолган қисмига;

Текширилган ва раҳбар томонидан тасдиқланган бўнак ҳисоботи бухгалтерия томонидан қабул қилинади. Ушбу ҳисоботни бухгалтер текшириб унга ва исботловчи ҳужжатларга алоқа қилувчи счётларнинг шифрини кўриб чиқади ва ҳаражатларни тегишли тармоқларга ўтказдиради.

Хозирги вақтда корхоналар ташки иктисодий алоқаларни ўрнатиш натижасида чет мамлакатларга хизмат сафарига бориш заруриятлари туғилади. Давлат корхоналарида ушбу сарфлар Молия вазирлиги томонидан белгиланган меъёр бўйича тўланади. Хизмат сафарининг моҳияти ва мақсадига кўра ушбу сарфлар қуйидаги тартибда таннарх ҳаражатига қўшилади:

-маҳсулот.иш ва хизмат таннархига

Д-т2010 - К-т 4420

-олинган ускуналар киймати

Д-т0710 - К-т 4420

-олинган номоддий активлар киймати

Д-т0400 - К-т 4420

4420,4430-счётлар бўйича счётлар алоқасини қуйида келтириб ўтамыз.

-олинган хом аше ва материаллар киймати

Д-т 4010 - К-т 4420

-олинган товарлар киймати

Д-т 2910 - К-т 4420

Тегишли счётда ёзувлар сўмда ва валютада кайд қилиб борилади. Ҳисобдор шахсларда қолган валютанинг қолдиқ суммаси шу вақтда қайтда баҳоланиб фарқи 9710-"Фавкуллоддаги фойдалар", 9720-"Фавкуллоддаги зарарлар" счётларига олиб борилади.

Режали тўловлар орқали олиб бориладиган ҳисоб-китоблар ҳисоби мол юборувчининг балансида 40И0-"Ҳаридор ва буюртмачилардан олинандиган счётлар" счётининг "Режали тўловлар ҳисоб-китоби" аналитик счётида юритилади.

Аналитик ҳисоб 7-ведомостда ҳар бир дебетор бўйича юритилса, синтетик ҳисоб 11-журналда юритилади.

Чеклар бўйича ҳисоб-китоб бир шаҳар ичида амалга оширилади. Ҳисоб-китоб чеки орқали счёт эгаси уз счётидан маълум суммани чек олган корхона счётига ўтказиш ҳақида кўрсатма беради. Чек мол етказиб берувчи вакилига берилган кундан бошлаб 10 кун давомида ҳақиқий бўлиб, кўрсатма ўз кучини йўқотади.

5520-"Чек дафтарчалари"счёти бўйича 3-журнал ордер юритилади
Чеклар бўйича муомалаларга қуйидаги счётлар алоқаси берилади:

N	Муомалалар мазмуни	Счётлар алоқаси	
		D	K

1	Чек дафтариининг берилишида маблағлар депонентлаштирилди.	5520	5110 5210 6310
2	Метериаллар киймати чек билан тўланди.	5010	5520
3	Турли тижорат ҳаражатлари чек билан тўланди.	9410	5520
4	Тижорат ташкилотининг ҳаражатлари учун тўлов суммалар чек асосида тўланди.	6890	5520
5	Ишлатилмаган сумма қайтарилди. -ҳисоб - китоб счиётига - валюта счиётига қисқа муддатли банк кредитларига	5110 5210 6910	5520 5520 5520

Қимматли қоғозларнинг ҳисобга олиниши.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси 1993 йил 2 сентябрдаги 590-сонли қарорига асосан "Қимматли қоғозлар ва биржа фонди ҳақидаги Низом"ни тасдиқлади. Шу низомга асосан корхона ва ташкилотлар ҳамда шахслар ўртасидаги ҳар хил қимматли қоғозлар фойдаланишни ташкил этиш кўрсатилган. Қимматли қоғозлар давлат томонидан белгиланган шаклга эга. Унинг эгасига мулк ҳуқуқлардан фойдаланишга қаноқат берилади. Қимматли қоғозларга - акциялар, облигациялар, омонат сертификатлари киради.

Акция - бу акционерлик жамиятлари, жамоа мулкига асосланган корхоналар, кооперативлар, тижорат банклари ва бошқа ташкилотлар томонидан чиқарилади. Унинг эгасига шу акцияни корхонанинг фаолиятини бошқаришда қатнашиш ҳамда унинг фойдасидан дивиденд олиш ҳуқуқини берувчи қимматбаҳо қоғоздир. Дивиденд миқдори корхонанинг фойда массаси инветисия сийёсати ва олинган даромадни қамқариш ҳамда истеомол мақсадларига тақсимлаш нисбатига боғлиқ бўлади. Акциялар қуйидаги турга бўлинади:

1. Мехнат жамоалари акциялари;
 2. Корхона акциялари;
 3. Акционер жамияти акциялари;
- Акциялар шаклига қараб 2 турга бўлинади:

1. Оддий
2. Имтиёзли

Акцияларнинг корхонага сотиб олиниши 5810-"Қимматли қоғозлар" счётида ҳисобга олинади. Акциянинг сотилиши эса актив 9220-"Бошқа активларнинг сотилиши ва турли чикими" счётида ҳисобга олинади. Ўз акцияларининг сотиб олиниши 86-"Сотиб олинган хусусий акциялар ҳисоби" счётида ҳисобга олинади.

Акциялар бўйича муомалаларга қуйидагича счётлар алоқаси белгиланади.

N	Муаммолар мазмуни	Счётлар алоқаси	
		D	K
1	Акционер жамиятининг акционерларидан унга тегишли акциялар сотиб олинди	8610	5110 5210
2	Акционер томонидан сотиб олинган акцияларининг бекор қилиниши устав сармоясининг қамқайишига ёзилади.	8512	8610
3	Акция фойданинг бир қисмидан дивидендлар олиш ҳуқуқини берганда.	5110	9520
4	Акция сотишдан ҳисоб - китоб счётига пул қелиб тушди.	5110	5830
5	Агар акциянинг сотиш баҳоси сотиб олиш баҳосидан паст бўлиб, корхона зарар кўрса.	9690	8610 8620

Облигация - давлат ва корхоналар томонидан чиқарилиб қарз (заём) берувчиларга қарздорлик мажбурияти гувоҳномаси сифатида бериллади.

Бунда облигация эгаси белгиланган даромад суммасини олиш ҳуқуқига эга. Давлат облигациялари бўйича даромад ютук шаклида тўланади.

Облигацияга доир ютуқлар ва фоизлар соф даромад ҳисобидан тўланади. Облигациялар 06-"Узоқ муддатли инвестициялар ҳисоби" счётларида ва 5810-"Қимматли қоғозлар" счётида ҳисобга олинади.

Облигациялар бўйича муомалаларга қуйидагича счётлар алоқаси белгиланади.

N	Муомалалар мазмуни	Счётлар алоқаси	
		D	K
1	Корхона томонидан облигациялар сотиб олинди.	0610	5110 5210
2	Корхона облигациялар бўйича фоизлар олди.	5110	9530
3	Облигациялар қайта сотилди.	5110	0610 5810

Бюджет, дебетор ва кредитор ҳисоб-китобларининг ҳисобга олиниши.

Бюджет билан ҳисоб-китоблар бюджетга тўланиши лозим бўлган солиқ турлари бўйича юритилади. Тўловларнинг турлари ва ҳажми Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси томонидан тасдиқланади. Тўлов турлари қуйидаги ажратилади.

1. Корхона фойдасидан тўланадиган фойда (даромад) солиғи.
2. Ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақидан ушлаб қолинадиган даромад солиғи.
3. Реализацияга олиб бориладиган ККС, акциз солиғи
4. Молиявий натижаларга олиб бориладиган жарима, иктисодий санкциялар ва бошқалар.

Ҳар бир тўлов тури учун тўлов муддати ва солиқ инспекциясига ҳисобот топшириш муддати белгиланган.

Бюджет билан ҳисоб-китоблар пассив 6410- "Бюджет тўловлари юзасидан қарзлар" счётида ҳисобга олинади.

Синтетик ва аналитик ҳисобли тўлов турлари бўйича 8-журнал ордерда юритилади. Бюджет тўловлари ҳисобига қуйидагича счётлар алоқаси белгиланади.

№°	Муаммолар мазмуни	Счётлар алоқаси	
		D	K
1	Тайёр маҳсулотлар, товарлар, бажарилган иш ва хизматларни сотишда ҳисобланган ККС ва акцизлар суммалари ҳисобланди.	4010 4020 4110	6410
2	Маҳсулотларни сотиш жараёнида ҳисобланган турли ажратмалар, йиғимлар ва солиқлар бўйича бюджетга ажратмалар ҳисобланди.	9439	6410
3	Меҳнат ҳақи суммасидан даромад солиғи ҳисобланди	6710	6410
4	Дивидендлардан даромад солиғи ушланди.	6610 6710	6410
5	Йил давомида бюджетга тўловлар ўтказилди.	6410	5110
6	Яқуний ҳисоблашиш натижасида бюджетдан ҳисоб - китоб счётига пул келиб тушди.	5110	6410

Корхона ва фирмалар ўз фаолиятида мол етказиб берувчилар ва истеомолчилардан ташқари бошқа муомалаларни ҳар хил юридик ва жисмоний шахслар билан амалга оширади. Бунинг натижасида корхона маблағлари вақтинча қарзга берилади ва вақтинча қарзга олинади. Бу муомалалар асосан қуйидаги ҳолларда содир бўлади.

А) мол етказиб берувчиларга олинадиган хом-ашё ва материаллар учун аванс берилганда ва пудратчиларнинг бажарилаётган ишларга қисман ҳақ тўланганда;

Б) харидорлар ва буюртмачилар билан бўладиган ҳисоблашишлар жараёнида содир бўладиган харидор ва буюртмачиларнинг қарзи ёки бўладиган қарз натижасида;

В) мол етказиб берувчиларга, пудратчиларга, транспорт ва бошқа ташкилотларга нисбатан асосли қилинган даъволар, улар томонидан тан олинган ёки ҳукм қилинган жарима ва пенялар;

Г) корхона фаолияти жараёнида ўзининг ходимлари билан меҳнат ҳақи ва депозитлар бўйича ҳисоблашишдан ташқари содир бўладиган-кредитга сотилган товарлар, берилган қарзлар, етказилган моддий зарарларни қоплаш бўйича ҳисоблашишларнинг вужудга келиши натижасида.

Корхоналар ўртасидаги ишлаб чиқариш-хўжалик фаолияти натижасида жарима ва ҳисоб-китоб счётига хато келиб тушган пул ёки ҳисобдан чиқарилганлиги натижасида бир омоннинг иккинчи бир омонга даъвоси бўйича ҳисоб-китоблар келиб чиқиши мумкин. 6960 - «Даъволар бўйича тўланадиган счётлар» счёти ҳисоб-китобнинг ушбу турини ҳисобга олиш учун мўлжалланган.

Ҳар хил дебетор ва кредиторларга нотижорат характеридаги операцияларни олиб боровчи ташкилотлар (олий ўқув юртлири, илмий муассасалар); кўрсатилагн хизматлар учун ҳисоб-китоблар олиб борадиган транспорт ташкилотлари; ташкилотлар ва шахслар депонентлари, ижро ҳужжатлари асосида ушлаб қолишлар ва ҳоказолар киради.

Ундириб олиниши гумон бўлган дебеторлик қарзлари корхона раҳбариятининг қарорига муофиқ даргумон қарзлар бўйича резервлар ҳисобидан ёки бундай резерв ташкил этилмаган бўлса, ушбу қарзларнинг корхона зарарини кўпайтириш ҳисобига ҳисобдан чиқарилади.

Даъволар ва моддий зарарларни қоплаш юзасидан ҳисоб-китобларнинг ҳисобга олиниши.

Мол етказиб берувчиларша, пудратчиларга, транспорт ва бошқа ташкилотларга билдирилладиган эотирозлар, уларга такдим этилган ва тан олинган жарима, устамалар ва бекарорликлар бўйича ҳисоблашишлар актив 42- "Даъволар бўйича олинадиган счётлар ҳисоби счёти"да ҳисобга олинади.

Даъволар бўйича муомалаларга қуйидагича счётлар алоқаси белгиланади.

N	Муомалалар мазмуни	Счётлар алоқаси	
		D	K
1	Шартнома шартларини бузганлиги учун мол етказиб берувчиларга даъволар билдирилди.	4210	6210
2	Бошқа корхоналарга шартнома мажбуриятларини бажармаганликлари учун жарима ва бекарорлик суммалари такдик этилди.	4210	9330
	Мол етказиб берувчиларга аниқланган хато суммалари бўйича даъво билдирилди.		
3	Даъво суммалари бўйича тўловлар келиб тушди.	4210	4010
4	Кониқтирилмаган даъво суммаси бошқа молиявий харажатларга ўтказилди.	5110	4210
5	Муомалалар мазмуни		

Корхона томонидан товар моддий бойликларнинг камомоди ва талон-тарож килиниши, яроксиз махсулот натижасида юзага келган моддий зарарни коплаш бўйича ва бошқа зарарнинг турларини коплаш бўйича ҳисоблашишлар, актив 4630-"Моддий зарарни коплаш бўйича ходимларнинг карзи" счётида ҳисобга олинади. Счётнинг дебитида айбдор шахслардан олинadиган суммалар, кредитида тўланган тўловлар ва ушлаб қолинган суммалар акс эттирилади.

Моддий зарарларни коплаш бўйича ҳисоб-китоб муомалаларига қуйидагича счётлар алоқаси белгиланади.

№	Муомалалар мазмуни	Счётлар режаси	
		D	K
1	Айбдор шахслардан камомад ва моддий зарарлар учун олинishi керак бўлган сумма ҳисобланди.		
	А) материаллар, кимматбаҳо қоғозлар учун	4630	0610 1010 5810
	Б) асосий ваоситалар ва бошқа активлар учун	4630	01,04
	В) яроксиз махсулотда кўрилган йўқотишлар	4630	2610
	Г) Инвентаризасия натижасида кассадан пул маблағларининг камомоди аникланди.	4630	5010 5020
2	Айбдор шахсларнинг иш хаки камомад суммаси ушланди.	6710	4630
3	Айбдор шахслар камомадни кассага топширди.	5010	4630

Давлат банкининг узоқ ва қисқа муддатли кредитларини ҳисобга олинishi.

Кредитлаштириш деганида кредит ресурслари ҳисобидан тадбирларни амалга ошириш даражаси тушунилади. Унинг кенг тарқалган тури банкли кредитлаштиришдир. Бунинг мазмуни шундаки, барча тадбирлар банк муассасалари томонидан амалга оширилади. Масалан, тижорат банки корхонага асбоб ускуналар сотиб олиш мақсадида кредит беради. Бу жараён банк томонидан кредитлаштириш деб аталади.

Ривожланган хорижий давлатларда хусусан Германия, Буюк Британия, Белгия каби давлатларда кредитлаштириш тушунчаси камдан кам ҳолларда қўлланилади. Банк маблағлари томонидан амалга ошириладиган маблағлар ҳам молиялаштириш деб аталади.

Бизнинг Республикамизда мавжуд назарий қоидаларга кўра молиялаштириш деганда қайтариб олинмаслик шарти билан маблағлар бериш тушунилади. Масалан, давлат бюджетидан берилadиган субсидияларини молиялаштириш деб аташ мумкин.

Кредитлаштириш деганда эса, банклар томонидан берилadиган кредитлар ҳисобига амалга ошириладиган тадбирлар тушунилади. Хулоса қилиб айтганда, молиялаштириш тушунчаси Ғарбий Европа давлатларида кенг маънода қўлланилади. Яъни ҳар қандай маблағлар ҳисобидан тадбирларни амалга ошириш молиялаштириш деб юритилади.

Бизда эса кредитлаштириш ва молиялаштириш тушунчаларининг ўртасида катъий чегара мавжуд.

Кредитлашнинг ҳозирги кунда бир неча хил шакллари мавжуд булиб буларга:

- Лизингли кредит
- Контокоррент кредит
- Ҳисобли кредит

- Ломбардли кредит
- Аввал кредит
- Акцептли кредит
- Рамбурсли кредитларни киритиш мумкин.

Кредит олиш учун корхона ўзига хизмат кўрсатаётган банк муассасасига қуйидаги хужжатлар такдим этади:

1. Ариза-илтимоснома.
2. Кредитга бўлган эҳтиёжни ифодаловчи техник-иқтисодий асос.
3. Кредит ёки бошқа хужжатларнинг нусхаси.
4. Йиллик ва охириги ҳисобот кунига баланс.
5. Кредит шартноманинг лойихаси.
6. Гаров шартномаси (кафолат шартномаси, суғурта шартномаси)
7. Дебетор-кредитор қарздорлар руйхати.
8. Молиявий натижалар тўғрисидаги ҳисобот.
9. Айланиш маблағларнинг айланиши ҳисоботи.
10. Бошқа кредиторлардан қарзлари, бошқа банкдаги пул маблағлари, бошқа корхона капиталидаги иштироқи тўғрисида маълумотнома ва бошқалар.

Мазкур хужжатлар қабул қилингандан сўнг банкнинг кредит ходими 3 кун муддатда кредит қобилияти кўрсатқачларини, корхона тўлов қобилиятини, кредит мақсадлари корхона Низомидаги фаолиятга мос келишини, кредит турини аниқлайди. Кредит пакетини шакллантиришда корхона раҳбарининг шахсий фазилатлари ўрганиб чиқилиши ва баҳоланиши лозим.

Кредит олиш учун ариза ва илова қилинаётган хужжатларни ўрганиб чиқиш асосида банк ходими кредит шартномаси тузиши мумкинлиги ҳақида хулосани расмийлаштиради. Хулосада, кредит бериш мумкин ёки мумкин эмаслиги, хужжатларни кредитлаш қоидаларига мос ёки мос эмаслиги, қайси сабабларга кўра кредит бериш мумкинлиги ёки рад этилаётганлиги кўрсатилади. Бундан ташқари, кредит қайси ресурс ҳисобига, қанча суммада, қайси муддат ва фоизда бўлиши ҳам хулосада баён этилиши лозим. Ушбу хулосани кредит комитети 3 кун ичида кўриб чиқиши ва ўз қарорини чиқариши лозим. Қарор асосида кредит комитети раиси хулосани тасдиқлайди. Шундан сўнг кредит шартномаси расмийлаштирилади ёки қарз олувчига сабаблари кўрсатилган ҳолда рад жавоби берилади.

Корхона банкдан олган турли ўрта муддатли ва узоқ муддатли (1 йилдан ошиқ) кредиторларнинг ҳисоби пассив 7510- "Узоқ муддатли банк кредитлари" счётида акс эттирилади. Кредитлаш, кредитларни расмийлаштириш ва уларни тўлаш тегишли қонун ва кредит шартномаси асосида тартибга солинади. Счётнинг кредитида кредитларнинг олиниши, дебетида кредит суммаларининг тўланиши акс эттирилади.

Банкдан олинган турли қисқа муддатли (1 йилгача) кредитлар пассив 6910- "Банкнинг қисқа муддатли кредитлари" счётида ҳисобга олинади.

Банкнинг узоқ ва қисқа муддатли кредитлари бўйича муомалаларга кўйидагича счётлар алоқаси белгиланади.

№	Муомалалар мазмуни	Счётлар режаси	
		D	K
1	Узоқ муддатли банк кредитлари олинди.	5110 5210	7510
2	Банкнинг узоқ муддатли кредити ҳисобидан мол етказиб берувчилар ва пудратчиларнинг карзи тўланди.	6010	7510
3	Банкнинг узоқ муддатли кредитлари бўйича карзлари тўланди.	4210	4010
4	Банкдан қисқа муддатли кредитлар олинди.	5110 5210	6910
5	Кредит ҳисобюига материал ва товарлар қабул килинди.	1010	6910
6	Қисқа муддатли банк кредитни ҳисобига мол етказиб берувчи ва пудратчиларнинг карзлари тўланди.	6010	6910
7	Банкнинг қисқа муддатли кредити қайтарилди.	6910	5110 5210

Узоқ ва қисқа муддатли банк кредитларининг аналитик ҳисоби кредит турдлари бўйича ҳисобга. 7800- "Узоқ муддатли банк кредитлари" ва 6800- "Қисқа муддатли банк кредитлари" счётларининг кредит жараёнлари 4-журнал юритилади.

МЕХНАТ ВА ИШ ҲАКИНИ ҲИСОБГА ОЛИШ.

Хўжалик юртишнинг ҳозирги шароитида ишлаб чиқариш корхоналарининг бош вазифаси турмуш фаровонлигини янада юксалтириш, ижтимоий ишлаб чиқаришни оёшмай ўстириб бориш, қишлоқ хўжалигини жадал ривожлантириш йўли билан меҳнат унумдорлигини ошириш, миллий даромадни ўстиришдан иборат.

Меҳнат ва иш ҳақини тўғри ҳисобга олиш меҳнатга ҳақ тўлашнинг энг муҳим омилларидан биридир. Меҳнатга ҳақ тўлаш ҳисобининг асосий вазифалари:

- иш вақтининг тўғри сарфланиши устидан назорат ўрнатиш;
- тегишла ҳужжатларда ўз вақтида ва тўғри расмийлаштириш;
- иш ҳақи тўлашнинг илбор усулларини амалда қўллаш;
- меҳнатга ҳақ тўлаш фондининг сарфланишини назорат остига олиш.

Меҳнатга ҳақ тўлашнинг икки хил формаси мавжуд:

Ишбай

Вақтбай.

Амалда ишбай иш ҳақининг оддий, мукофот ва аккорд тизимлари қўлланилади.

Иш ҳақининг вақтбай шаклида меҳнатга ҳақ ходимнинг ишлага вақти ва малакасига қараб тўланади. Амалда вақтбай иш ҳақининг оддий ва мукофот шакллари қўлланилади.

Иш ҳақи ўз таркибига кўра иккига бўлинади:

Асосий иш ҳақи

Қўшимча иш ҳақи

Асосий иш ҳақи дейилганда ишчи ва хизматчиларнинг ишлаган вақти учун тўланадиган ҳақ тушинилади.

Қўшимча иш ҳақи дейилганда эса ишчи ва хизматчиларнинг ишламаган вақти учун амалдаги қонунларга кўра тўланадиган ҳаққа айтилади. Масалан, меҳнат таътили учун, ёши 18 га етмаган ўсмир болаларнинг ишламаган соати учун, жамоа ишлари билан банд бўлингани учун ва ҳ.т.

Асосий иш ҳақи ва қўшимча иш ҳақининг йиьиндиси меҳнат ҳақи фондини ташкил этади.

Тариф тизими – тариф малака маълумотномаси, тариф сеткаси ва тариф ставкаси каби тушунчаларни ўз ичига олади. Ушбу ҳужжат ишчиларни малакасини аниқлаш ва уларга маълум разряд белгилашда асос бўлади.

Тариф сеткаси – бу разрядлар ва уларга тегишли бўлган тариф коэффициентларини кўрсатадиган ҳужжатдир.

Тариф ставкаси – ишчининг разрядига мувофиқ унга маълум вақт бирлиги учун тўланадиган ҳақ миқдорини аниқлайди.

Меҳнат ва унга ҳақ тўлашни ҳисобга олиш 6700 – «Меҳнатга ҳақ тўлаш бўйича ходимлар билан ҳисоб-китоблар» номли синтетик, пассив счёта амалга оширилади. Ходимларга бўлган қарзлар унинг кредитида акс эттирилса, амалга оширилган тўловлар шу счётининг дебитида қайд қилиб борилади.

Бу счёта меҳнат ҳақининг барча турлари, мукофотлар, нафақалар ва бошқа тўловлар, шунингдек, мазкур корхоналарнинг акциялари ва қимматли қоғозлари бўйича даромадларни тўлаш, корхона рўйхати таркибида булган ва бўлмаган ходимлар билан олиб бориладиган ҳисоблашишлар тўғрисида маълумотларни умумлаштириш учун тайинланган 6700 - счётининг кредити бўйича қуйидаги суммаларда акс эттирилади:

А) ходимларга тегишли меҳнат ҳақи ишлаб чиқариш муомаласи ҳаражатлари ва бошқа манбаларни ҳисобга оладиган счётлар билан боғланган ҳолда;

Б) ходимлар учун бериладиган резервлар ҳисобланган меҳнат ҳақи 8910-«Келгуси давр кафолатлари ва тўловлари резерви» счёти билан боғланган ҳолда;

В) давлат ижтимоий суғуртага, нафақага қилинган ажратмалар ҳисобидан ҳисобланган нафақалар ва шу каби суммалар – 6510 – «Ижтимоий суғурта бўйича тўловлар» счёти билан боғланган ҳолда;

С) корхоналар фаолиятида қатнашишдан ҳисобланган даромадлар, ҳисобот счёти даромади ёки олдинги йилларнинг тақсимланмаган даромади ҳисобидан; тегишли счётар билан боғланган ҳолда.

«Меҳнатга ҳақ тўлаш бўйича ходимлар билан ҳисоб-китоблар» счётининг дебитида эса:

а) ходимларга тўланган меҳнат ҳақи, мукофотлар, нафақалар ва шу кабилар;

б) корхона фаолиятида қатнашишдан олинган даромадлар суммаси;

в) ҳар хил қонунда кўрсатилган ушламалар, даромад солиғи, тиббий варақалар бўйича тўланмалар суммаси;

с) ходимнинг аризасига мувофиқ халқ банкига ўтказилган, қурилиш банкига ўтказилган суммалар;

д) баъзи сабабларга кўра ўз вақтида тўланмаган сумманинг депонентга ўтказилиши 7310-«турли дебетор ва кредиторлар билан ҳисоб-китоблар» счёти билан боғланган ҳолда.

6700 – «Меҳнатга ҳақ тўлаш бўйича ходимлар билан ҳисоб-китоблар» счётининг аналитик ҳисоби ҳар бир ходим бўйича айрим очилган шахсий счётада юритилади ва категориялар ҳамда ишлаган жойлари бўйича гуруҳлаштирилиб борилади.

Ходимларнинг қарилиги, ногиронлик ҳамда боқувчисини йўқотганлиги учун нафақа билан таъминлаш мақсадида ҳар бир корхона, бирлашма ҳар ойда «Нафақа фонди»га белгиланган миқдорда ажратма ҳисобланади. Ажратма ходимлар меҳнатига ҳисобланган иш ҳақига нисбатан маълум фоизда белгиланади

Корхона, ташкилотлар марказлашган тартибда белгиланган суғурта тўловлари бўйича давлат бандлик фондига ажратма қиладилар.

Меҳнатга ҳақ тўлаш бўйича қуйидаги дастлабки ҳужжатлар тўлдирилади:

1. Т-1 шакли – «Ишга қабул қилиш тўғрисидаги буйруқ». Унда ходимнинг касби, мансаб ва иш ҳақи кўрсатилиб кадрлар бўлимида бир нусхада тўлғазилади ва меҳнат дафтарчасига қайд қилинади.

2. Т-2 шакли – «Ходимнинг шахсий варағи». Кадрлар бўлими томонидан ҳар бир ходимга айрим тўлдирилади ва ходим томонидан имзо билан тасдиқланиб кейинги ўзгаришлар киритилиб борилади.
3. Т-3 шакли – «Бошқа ишга ўтказилганлиги тўғрисидаги буйруқ». Ходимларга корхона ичида бошқа ишга ўтказилганда икки нусхада тўлғазилиб, 1-нусхаси кадрлар бўлимида, 2-нусхаси бухгалтерияда сақланади.
4. Т-6 шакли – «Таътил бериш тўғрисида ёзув» ҳар йилда ва бошқа сабаблар билан таътилга чиқаришда қўлланилади ва бухгалтерияга таътил ҳақини ҳисоблашга асос бўлади. Агарда ҳақ тўланмайдиган таътилга чиқарилса бухгалтерия томонидан ходимга ҳақ ҳисобланмайди.
5. Т-8 шакли – «Меҳнат шартномаси тугатилганлиги тўғрисида буйруқ». Бу буйруқдан ходимлар ишдан бўшатирилганда 1 нусхада ёзилиб, унга асосан кадрлар бўлими меҳнат дафтарчасига кўчиради ва бухгалтерия ҳисоб китоб қилади.
6. Т-12 шакли – «Иш вақтидан фойдаланишни ҳисобга олиш ва иш ҳақи ҳисоблаш табели». Бу ходимларнинг ишга келишини белгилайди ва шунга асосан иш ҳақи ҳисобланади.
7. Т-13 – «Иш вақтини ҳисоблаш табели». Унда фақат ходимларнинг ишга келиши белгиланиб борилади.

Табелларда ишга келган кунлар, соатлар, келмаганлик сабаблари: касал, таътил, дам олиш, байрам ва бошқа белгилар қўйилиб маҳсул шахс томонидан имзо чекилади ва бухгалтерияга ҳар ойда берилиб унга асосан меҳнат ҳақи – Т-19 «Ҳисоблаш-тўлов ведомости»да ҳисобланади.

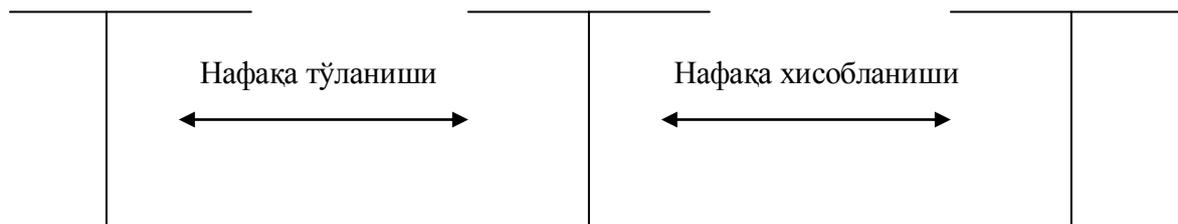
6700 «Меҳнатга ҳақ тўлаш бўйича ҳисоб-китоблар» синтетик счётларда қуйидагича акс эттириш мумкин:

	Муомалалар мазмуни	Счётлар мазмуни	
		Дт	Кт
1	Ишчи ва хизматчиларга меҳнат ҳақи ҳисобланди :		
	а) асосий ва ёрдамчи цех ишчиларига;	2010 2310	6710
	б) умумлашиб чиқариш умумхўжалик мақсадидаги ходимларга ва хизмат кўрсатувчи хўжалик ходимларига ;	2510 9421 9450	6710
	в) яроксиз маҳсулотни тузатиш билан боғлиқ бўлган ишчиларга;	2610	6710
	г) ходимларга дивидентлар ҳисобланди;	8710	6710
	д) ходимларга мукофотлар ҳисобланди;	9439	6710
2	Ходимларнинг меҳнат иш ҳақидан ушлаб қолинди;		
	а) даромад солиғи ушланди;	6710	6410
	б) ижтимоий сугўртага ажратмалар ушланди;	6710	6520
	в) ҳисобдор шахслардан қайтарилмаган бўнак суммаси ушланди;	6710	4420
	г) айбдор шахслардан камомад суммаси ушланди;	6710	4630

Д 5010 К

Д 6710 К

Д 6520 К

Республикамизда миллий даромаднинг муҳим қисми иш хақи шаклида тақсимланади. Миллий даромаднинг тўғри тақсимланиши ва меҳнат унумдорлигининг ошиши меҳнатга ҳақ тўлаш фондидан тўғри ҳада мақсадга мувофиқ фойдаланишга боғлиқ. Бу фондни сафлашга тежаш маҳсулот таннарҳининг пасайишига, ортиқча сарфлаш эса унинг ортиб келишига олиб келади. Фонд маблағининг тўғри сарфланиши устидан назорат аввало корхона ходимлари томонидан амалга оширилади. Бухгалтерия ҳамда режа бўлими ходимлари билан биргаликда корхона тариф ставкалари, окладлар, ишбай нархлар, ишлаб чиқариш меъёрлари ва бошқаларнинг тўғри қўлланилишини таъминлашлари лозим.

Меҳнатга ҳақ тўлаш фондининг тўғри сарфланиши устидан назорат Марказий банк зиммасига ҳам юкланади. Банк корхонага чораклик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ёки сотиш режасининг бажарилишига қараб иш хақи тўлаш учун маблағ беради.

Навбатдаги йил учун меҳнатга ҳақ тўлаш фондининг умумий суммаси ўтган йилги меҳнатга ҳақ тўлаш фонди миқдори ва фондни кўпайтириш ёки камайтириш суммаси асосида ташкил қилинади. Хисобот йилига фондни кўпайтириш ёки камайтириш суммаси маҳсулот ҳажмининг ҳар бир ошириб бажарилган фоизи учун ҳисобланган норматив асосида аниқланади.

Меҳнатга ҳақ тўлаш фондининг сарфланиши устидан назорат бундай шароитда банк муассаслари томонидан ҳар чоракда амалга оширилади. Банк корхонага иш хақи учун маблағни чорак учун белгиланган меҳнатга ҳақ тўлаш умумий фонди ва ҳисобот даврида ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиши ёки камайиши бўйича белгиланган норматив асосий қайта ҳисобланган суммада беради. Айрим ҳолларда юз берадиган фонддан ортиқча сақланишларга юқори ташкилот рухсат беради, агар фоиз маблағини сарфлашда иқтисод қилинса, у корхона ихтиёрида қолади.

Меҳнатга ҳақ тўлаш фондининг тўғри сарфланиши устидан назорат Марказий банк зиммасига ҳам юкланади. Банк корхонага чораклик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ёки сотиш режасининг бажарилишига қараб иш хақи тўлаш учун маблағ беради.

Банк муассасалари томонидан меҳнатга ҳақ тўлаш учун маблағ бериш фақат ишлаб топилган маблағ чегарасида амалга оширилади. Бу чегар чоракда меҳнатга ҳақ тўлаш ҳаражатларининг режалаштирилган суммаси ва маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмининг ҳақиқатда бажарилиши асосида аниқланади.

Агар ишлаб топилган маблағдан ҳақиқатда ҳисобланган иш хақи суммаси ошиб кетса, у ҳолда қўшимча маблағ, корхонанинг бўш қолган қолдиқ резерв фонди маблағи ҳисобидан ёки истемол фондининг фойдаланилмаган маблағи ҳисобидан берилиши мумкин. Ижара тўлови, асосий воситаларни сотишдан олинган тушум, амортизация ажратмалари, мақсадли кредит маблағлари бу мақсад учун йўналтирилмаслиги керак.

ИЛОВАЛАР

МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТ ЭЛЕМЕНТЛАРИ

Баланс	1 Актив 2 Мажбуриятлар 3 Хусусий капитал
--------	--

$$\text{Актив} = \text{Мажбурият} + \text{Хусусий капитал}$$

Молиявий натижалар тўғрисидаги ҳисоб	4 Даромад 5 Ҳаражатлар 6 Фойда 7 Зарарлар
---	--

$$\text{Даромад} - \text{Ҳаражатлар} = \text{Фойда ёки зарар}$$

Доимий счётлар

Дт	Активлар	Кт	=	Дт	Мажбуриятлар	Кт	+	Дт	Хусусий капитал	Кт
+		-		-		+		-		+

Вақтинчалик счётлар

Дт	Даромад	Кт	-	Дт	Ҳаражатлар	Кт	=	Дт	Фойда	Кт	ёки	Дт	Зарарлар	Кт
-		+		+		-		-		+		+		-

Зарарлар

**2004 йил 1 январдан амал қилинган № 21 – сонли БХМС асосида юритилувчи
бухгалтерия ҳисоби сўтларининг ўзаро боғланиши (проводкаси)**

№	Жараёнлар мазмуни	01 01 2003 йилдан амал қилинди	
		Дт	Дт
1.	Курилиши тугалланган объектлар асосий воситалар таркибига қабул қилинди	0110 0190	0810
2.	Асосий воситалар ҳақиқий таннархи бўйича сотиб олинди	0110	0820
3.	Таъсисчилардан асосий воситалар қабул қилинди	0110	4610
4.	Асосий воситалар корхонага фойдаланиш учун берилди (ишлаб чиқаришга тўловсиз)	0110 0190	8530
5.	Асосий воситалар қиймати оширилди	0110 0190	8420
6.	Шўъба корхоналари ва бошқа субъектларга улуш бадали сифатида берилган асосий воситалар ҳисобидан чиқарилди	9210	0110 0190
7.	Асосий восита ликвидация қилинди	9210	0110 0190
8.	Асосий восита йўқотиш ва камомадлар туфайли ҳисобдан чиқарилди	9210	0110 0190
9.	Мустақил балансга ажратилган бўлинмадан асосий восита қабул қилинди	0110 0190	6110
10.	Мустақил балансга ажратилган бўлинмадан асосий восита берилди	4110	0110 0190
11.	Асосий воситалар қайта баҳоланиши туфайли кўрилган камайишларларга	8510	0110 0190
12.	Банкрот ва тугатилаётган субъектлар томонидан асосий воситаларни сотилиши	9210	0110 0190
13.	Асосий ишлаб чиқаришда фойдаланилаётган асосий воситаларга эскириш ҳисобланди	2010	0211 0299
14.	Ёрдамчи ва бошқа ишлаб чиқаришда фойдаланилаётган асосий воситаларга эскириш ҳисобланди	2310 2320	0211 0299
15.	Нокапитал ишларни бажаришда фойдаланилаётган асосий воситаларга эскириш ҳисобланганда	2710 2790	0211 0299
16.	Умумишлаб чиқариш мақсадида фойдаланилаётган асосий воситаларга эскириш ҳисобланди	2510	0211 0299
17.	Савдо ташкилотларда фойдаланилаётган асосий воситаларга эскириш ҳисобланди	9419	0211 0299
18.	Маъмурий бошқарув соҳасида фойдаланилаётган асосий воситаларга эскириш ҳисобланса	9423	0211 0299
19.	Иш хайвонлари бўйича эскириш (амортизация) ҳисобланади	2010 2310	0270
20.	Кўп йиллик экинларга эскириш ҳисобланди	2010	0280
21.	Эскириш суммаларини индексация қилиш: кўшимча ҳисоблаш	8510	0211 0299
22.	Эскириш суммаларини индексация қилиш: камайтириш	0211 0299	8510
23.	Молияланадиган лизинг шартномаси бўйича асосий воситалар олинди	0310	6810 7630
24.	Лизинг бўйича келтирилган асосий воситалар қиймати устав капиталига қўшилди	0310	8520

25.	Лизинг шарномаси бўйича олинган асосий воситалар таркибига киритилди	0110 0190	0310
26.	Лизинг шартномасини тугашига қадар лизинг берувчига объект бўйича ҳисобланган эскириш суммасида қайтариш	0299	0310
27.	Номоддий активлар бошланғич нархларда қабул қилинди	0410 0490	0830
28.	Устав капиталига бадал сифатида ёки акцияга обуна бўлишга ҳақ тўлаш ҳисобидан олинган номоддий активлар балансга қабул қилинди	0410 0490	4710
29.	Номоддий активлар тўловларсиз қабул қилинди	0410 0490	8530
30.	Номоддий активлар сотилса ёки ҳисобдан чиқарилса, бепул берилса қуйидагича ёзув ёзилади	9220	0410 0490
31.	Номоддий активлар амортизациясини ҳисобдан чиқарилиши	0510 0590	9220
32.	Асосий ишлаб чиқаришда қўлланилаётган номоддий актив объектлари бўйича амортизация ҳисобланди	2010	0510 0590
33.	Ёрдамчи ишлаб чиқаришда фойдаланилаётган номоддий активларга эскириш ҳисобланади	2310	0510 0590
34.	Умумишлаб чиқариш мақсадларида фойдаланилаётган номоддий активларга амортизация ҳисобланди	2510	0510 0590
35.	Савдо шахобчаларида фойдаланилаётган номоддий активларга амортизация ҳисобланди	9419	0510 0590
36.	Маъмурий мақсадларда фойдаланилаётган номоддий активларга амортизация ҳисобланди	9426	0510 0590
37.	Капитал қўйилмаларда фойдаланилаётган номоддий активларга амортизация ҳисобланди	0810 0890	0510 0590
38.	Номоддий активлар бўйича жорий йилда ортиқча ҳисобланган амортизация суммасига тузатиш киритилди	0510 0590	9390
39.	Сотувчи корхонага асосий воситаларни бериш йўли билан қимматли қоғозлар бепул олинди	0610	9210
40.	Узоқ муддатли инвестиция сиёсатида қимматли қоғозларни бепул олинди	0610	8523
41.	Бошқа корхоналардан қимматли қоғозлар харид қилинди	0610	5110
42.	Таъсисчилардан корхона устав капиталига қўйилма сифатида қимматли қоғозлар қабул қилинди	0610	4610
43.	Узоқ муддатли инвестиция сифатида ҳисобга олинган қимматли қоғозлар сотилди	5110	9220
44.	Қимматли қоғозлар камомаднинг акс этирилиши	4630	0610
45.	Ўрнатишни талаб қилувчи асбоб-ускуналар кирим қилинди	0710	6010
46.	Номоддий активлар амортизацияси монтаж талаб қилувчи, киримга олинган асбоб-ускуналар қийматига киритилди	0710	0510
47.	Хусусийлаштирилган корхона мулки таркибида харид қилинган асбоб-ускуналарни акс этириш	0710	8520
48.	Ўрнатишни талаб қилувчи асбоб-ускуналарни етказиб бериш ва сақлаш билан боғлиқ ишларга меҳнат ҳақи ҳисобланди	0710	6710
49.	Ўрнатишни талаб қилувчи асбоб-ускуналарни харид қилиш ва сақлашга ҳисобланган иш ҳақига нисбатан ижтимоий суғурта ажратмаси ҳисобланди	0710	6510
50.	Турли шахслардан ўрнатишни талаб қилувчи асбоб-	0710	6990

	ускуналарни харид қилиниши		
51.	Ўрнатишга берилган асбоб – ускуналарни ҳисобдан чиқарилиши	0810	0710
52.	Нокапитал ишлар ишлаб чиқариш учун монтаж талаб қилинадиган ускуналар жўнатилди	2710	0710
53.	Аввал ўрнатиш учун мўлжалланган асбоб-ускуналар сотилди	9210	0710
54.	Табиий офатдан сўнг ўтказилган инвентаризация вақтида аниқланган асбоб-ускуналар камомадининг акс эттирилиши	9210	0710
55.	Капитал ҳаражатларига объектни қуришда фойдаланилган асосий воситаларнинг эскириш суммаси киритилди	0810	0211 0290
56.	Ўрнатиладиган асбоб-ускуналар ўрнатишга берилди	0810	0710
57.	Сарфланган қурилиш ва бошқа материаллар қиймати капитал қўйилмалар бўйича ҳаражатларга киритилди	0810	1010 1090
58.	Ёш ҳайвонлар подага қўшилди	0810	1110
59.	Тугалланмаган қурилиш баҳоси иширилди	0810	8510
60.	Капитал қўйилмаларга кўрсатилган ёрдамчи ишлаб чиқариш хизматлари ҳисобидан чиқарилди	0810	2310
61.	Капитал қўйилмада фойдаланилган банк кредитлари ва бошқа қарз мажбуриятлари бўйича фоизларнинг тўланиши	0810	6820
62.	Капитал қўйилмалари билан боғлиқ қондирилмаган даъволарнинг суммасининг ҳисобдан чиқарилиши	0810	4210
63.	Капитал қўйилмалари билан боғлиқ мулкни суғурта қилиш бўйича қарзнинг акс эттирилиши	0810	6510
64.	Автотранспорт воситаларини сотиб олганлик учун солиқ суммаси	0810 0890	6530
65.	Капитал қўйилмаларни ўзгартиришда банд бўлган ходимларга иш ҳақи ҳисобланди	0810 0890	6710
66.	Ҳисобдор шахсларнинг капитал қўйилмалари бўйича амалга оширган сарфларга оид қарзнинг ҳисобдан чиқарилиши	0810 0890	4220
67.	Келгуси даврларнинг тўланган ижара тўловларнинг қайд қилиниши	0940	5110
68.	Муддати кечиктирилган сарфларнинг ҳар ойда узоқ муддатли қисмидан жорий қисмига ўтказилиши	3110 3190	0940
69.	Тайёр маҳсулотларнинг ички эҳтиёжлар учун омборга материал сифатида қабул қилиниши	1010	2810
70.	Мол етказиб берувчилардан материалларни қабул қилиниши	1010	9210
71.	Асосий воситаларнинг тугатилишидан олинган материалларнинг кирим қилиниши	1090	9210
72.	Таъсисчилардан таъсис бадали сифатида материаллар қабул қилинди	1010	4610
73.	Бошқа шахслардан материалларни бепул олинди	1060	8530
74.	Материалларни камамоди бўйича мол етказиб берувчиларга даъволарнинг тақдим қилиниши	4210	1010
75.	Транспорт тайёрлов ҳаражатларининг материаллар таннархига киритилиши	1010	1510
76.	Яроқсиз маҳсулотдан материалларнинг кирим қилиниши	1090	2610
77.	Ўзида ишлаб чиқарилган материалларнинг кирим қилиниши	1010	2310

78.	Материаллар алмашиш йўли билан қимматли қоғозларни харид қилиш	0610	1010
79.	Асосий ишлаб чиқаришда сарфланган материалларнинг ҳисобдан чиқарилиши	2010	1010
80.	Яроқсиз маҳсулотни тузатишга материалларнинг сарфланиши	9220	1010
81.	Бошқа шахсларга материалларнинг бепул берилиши	9220	1010
82.	Табиий офат натижасида йўқотилган материалларни ҳисобдан чиқарилиши	6720	1010
83.	Инвентаризация натижасида материаллар камомади аниқланди	5910	1030
84.	Материаллар баҳосининг арзонлаштирилиши	9435	1010
85.	Материаллар баҳосини оширилиши	1010	9370
86.	Бошқа корхона ва шахслардан ҳайвонларнинг кирим қилиниши	1110 1120	6990
87.	Ҳайвонларнинг қўшилган ва ўсган вазнининг кирим қилиниши	1110 1120	2010
88.	Мол етказиб берувчилардан чорва ҳайвонлари сотиб олинди	1110	8520
89.	Корхонанинг мулки таркибида сотиб олинган ёш ҳайвонларни ҳисобда акс эттирилиши	1110	8520
90.	Корхонага подани ҳайдаб келувчиларга меҳнат ҳақи ҳисобланди	1110	6710
91.	Ҳайвонларни етказиб келиш бўйича ҳисобдор шахслар сарфлаган харажатларининг акс эттирилиши	1110 1120	4220
92.	Устав фондига бадал сифатида таъсисчилардан олинган ёш ҳайвонлар кирим қилинди	1110 1120	4610
93.	Йирик шохли қорамоллардан олинган бузоқларни кирим қилиниши	1110	2010
94.	Ишчи отлардан олинган қулунларнинг кирим қилиниши	1110	2310
95.	Ёш молларнинг асосий подага ўтказилишини акс эттириш	0840	1110
96.	Бартер усулида ёш ҳайвонларни ҳисобдан чиқариш	9220	1110
97.	Шўъба корхоналарга ёш ҳайвонлар етказиб берилди	9220	1110
98.	Ҳисоб нархлари ва ҳақиқий таннарх орасидаги фарқ суммасини ҳисобдан чиқарилиши	1510	1610
99.	Қопланмаган даъволар суммаларининг материаллар таннархига киритилиш	1510	4210
100.	Товар моддий бойликларни тайёрлаш ва олиб келишга доир харажатларни ҳисобдор шахслар томонидан тўланган суммаларни акс эттирилиши	1510	6870
101.	Омборга келиб тушган моддий бойликларни кирим қилиниши	1010 1090	1510
102.	Бўрдоқига боқишга ва ўстиришга қўйиш учун олиб келинган ҳайвонларнинг кирим қилиниши	1110 1120	1510
103.	Материалларнинг қийматларидаги фарқларни тегишли сўтлардан чиқарилиши	2010 2310 2510	1610
104.	Материаллар қийматидаги фарқлар улушининг хизмат кўрсатувчи хўжаликлар сўтига ўтказилиши	9450	1610
105.	Фарқларнинг тегишли қисмини нокапитал ишлар қийматида киритилиши	2710	1610

106.	Бевосита маҳсулот ишлаб чиқаришда қатнашадиган асосий воситаларга эскириш ҳисобланди	2010	0210 0290
107.	Маҳсулот ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатишга тегишли НМА (номатериал активлар) нинг эскириши	2010	0510 0590
108.	Асосий ишлаб ишлаб чиқаришда сарфланган материал ҳаражатларнинг ҳисобдан чиқарилиши	2010	1010 1090
109.	Чорвачилик маҳсулотини олиш учун хайвонларнинг сўйилишини акс эттириш	2010	1110 1120
110.	Ёрдамчи цехлар ҳаражатларининг асосий ишлаб чиқариш маҳсулотлари ва хизматларнинг таннархига киритилиши	2010	2310
111.	Илгари келгуси давр ҳаражатлари сифатида акс эттирилган ҳаражатларнинг тегишли ҳиссасининг маҳсулот таннархига киритилиши	2010	3010 3190
112.	Тайёр маҳсулотлар омбордан цехларга қайтарилди	2010	2810
113.	Бевосита (иш хизмат)лар таннархига киритилган турли хил нақд йўллар билан тўланган сарфлар	2010	5010
114.	Мол етказиб берувчилардан бевосита цехларга кўрсатилган хизматлар ва ишлаб чиқариш учун келиб тушган моддий бойликларни акс эттирилиши	2010	6010
115.	Қондирилмаган даъволар суммасини асосий ишлаб чиқариш маҳсулотлари иш ва хизматларнинг таннархига киритилиши	2010	4210
116.	Асосий ишлаб чиқариш ходимлари меҳнатга ҳақ тўлаш бўйича ижтимоий суғурта ва таъминотга ажратмаларининг амалга оширилиши	2010	6520
117.	Асосий ишлаб чиқаришда ишлаётган ходимлар иш ҳақи ҳисобланди	2010	6710
118.	Ҳисобдор шахслар томонидан амалга оширилган сарфларнинг ишлаб чиқариш ҳужжатларда акс эттирилиши	2010	4220
119.	Тугалланмаган ишлаб чиқариш суммаларини камайтириш (арзонлаштириш) томонига қайта баҳоланиши	9439	2010
120.	Асосий ишлаб чиқаришда омборга ярим тайёр маҳсулотлар кирим қилинганда	2110	2010
121.	Асосий ишлаб чиқаришдан олинган маҳсулотларнинг ҳақиқий таннархда акс эттирилиши	2810	2010
122.	Табиий офатлар ёнгин ва шу кабилар туфайли тугалланмаган ишлаб чиқаришдаги йўқотишлар	9720	2010
123.	Асосий ишлаб чиқаришда аниқланган моддий бойликларнинг комомади суммасини акс эттирилиши	4630	2010
124.	Асосий ва ёрдамчи ишлаб чиқаришда тайёрланган ярим тайёр маҳсулотнинг омборга кирим қилиниши	2110	2010 2310 2510
125.	Ўзи ишлаб чиқарган ярим тайёр маҳсулотларни арзонлаштириш	9439	2110
126.	Сотиш учун мўлжалланган ўзи ишлаб чиқарган ярим тайёр маҳсулотни тайёр маҳсулот сифатида акс эттирилиши	2810	2110
127.	Ўзи ишлаб чиқарган ярим тайёр маҳсулотларнинг жўнатилиши	9110	2110
128.	Ўзи ишлаб чиқарган ярим тайёр маҳсулотларнинг бошқа корхоналарга берилиши	9439	2110
129.	Ёрдамчи ишлаб чиқариш ва бошқа ишлаб чиқариш	2310	0211

	цехларида ишлатиладиган асосий воситаларга эскириш ҳисобланиши	2320	0290
130.	Ёрдамчи ишлаб чиқаришга материаллар ишлатилиши	2310 2320	1010 1090
131.	Хайвонларнинг маҳсулот олиш учун сўйилишининг акс эттирилиши	2310 2320	1110 1120
132.	Ўзи ишлаб чиқарган ярим тайёр маҳсулотларнинг ёрдамчи ишлаб чиқариш эҳтиёжлари учун сарфланиши	2310 2320	2110
133.	Яроксиз маҳсулотлар кўрилган йўқотишларни ёрдамчи ишлаб чиқариш маҳсулотлар таннархига киритилиши	2310 2320	2610
134.	Ёрдамчи ишлаб чиқаришни турли ҳаражатларга нақд пул билан ҳақ тўланиши	2310 2320	5010
135.	Маҳсулот етказиб берувчиларнинг ёрдамчи ишлаб чиқаришга келиб тушган моддий бойликлар (сув, газ, энергия, алоқа) ва уларга кўрсатган хизматлар учун тўловни ҳисобланиши	2310 2320	6010
136.	Ёрдамчи цех ва бошқа ишлаб чиқариш ходимларининг мажбурий суғуртасига ажратмаларнинг акс эттирилиши	2310 2320	6510
137.	Ёрдамчи ишлаб чиқаришда банд бўлган ходимларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш бўйича қарзнинг акс эттирилиши	2310 2320	6710
138.	Ҳисобдор шахсларнинг олган суммаларидан ортиқча сарфланган ҳаражатлари бўйича қарзнинг акс эттирилиши	2310 2320	6870
139.	Капитал қўйилмаларни амалга оширишда ёрдамчи ишлаб чиқаришнинг иш ва хизматлари қийматининг ҳисобдан чиқарилиши	0810 0890	2310 2320
140.	Ёрдамчи ишлаб чиқариш ва цех ҳаражатларининг ўстиришдаги ва бўрдоқига боқилаётган ҳайвонларнинг таннархига киритилиши	1110	2310
141.	Ёрдамчи цех ва бошқа ишлаб чиқаришларнинг тайёр маҳсулотларини кирим қилиниши	2810	2310 2320
142.	Ёрдамчи ва бошқа цехларнинг ходимларига кўрсатган хизматлари қийматини ишлаб чиқариш	6710	2310 2320
143.	Ёрдамчи цехлар ҳаражатларининг бир қисмини айбдор шахслар томонидан қопланмайдиган моддий зарар суммасига	4630	2310 2320
144.	Табий офатдан, ёнғин ва шу кабилардан кўрилган зарарларнинг ёрдамчи ишлаб чиқариш ва бошқа ишлаб чиқариш цехлари ҳисобидан чиқарилиши	9720	2310 2320
145.	Ёрдамчи ишлаб чиқаришлар ва бошқа ишлаб чиқариш цехларида аниқланган камомад ва бузилишларнинг акс эттирилиши	5910	2310 2320
146.	Ишлаб чиқаришга хизмат кўрсатишда қатнашаётган ишлаб чиқариш ускуналари ва иморатларига эскириш ҳисобланиши	2510	0220 0290
147.	Умумишлаб чиқаришга материаллар сарфланиши	2510	1010 1020
148.	Тайёр маҳсулотнинг бир қисмини умумишлаб чиқаришга хизмат кўрсатиш учун сарфланиши	2510	2810
149.	Баъзи умумишлаб чиқариш ҳаражатлари қийматининг кассадан нақд пул билан тўланиши	2510	5010
150.	Умумишлаб чиқаришга хизмат кўрсатиш бўйича (сув, газ,	2510	6010

	энергия, алоқа) маҳсулот етказиб берувчиларнинг счётларини ҳисобланиши		
151.	Умумишлаб чиқаришга хизмат кўрсатишда банд бўлган ходимларнинг меҳнат ҳақиға нисбатан ижтимоий суғурта ва пенсия жамғармасига ажратмаларнинг амалга оширилиши	2510	6520
152.	Умумишлаб чиқаришга хизмат кўрсатишда банд бўлган ходимларга меҳнат ҳақи ҳисобланишга	2510	6710
153.	Умумишлаб чиқаришга берилган ортикча материаллар қайтарилганда	1010	2510
154.	Умумишлаб чиқариш ҳаражатларини тайёр маҳсулотлар таннархига киритилиши	2010	2510
155.	Ёрдамчи цехларга хизмат кўрсатишга доир ҳаражатларнинг иш ва хизматларининг таннархида акс эттирилиши	2310	2510
156.	Бекор туриб қолишлар сабабли кўрилган умумишлаб чиқариш ҳаражатларининг бир қисми жавобгар шахсга ўтказилса	4630	2510
157.	Табий офатлар, ёнгинлар ва бошқалар натижасида кўрилган умумишлаб чиқариш ҳаражатларининг бир қисмини зарарга ўтказилиши	9720	2510
158.	Яроқсиз маҳсулотни тузатиш бўйича материаллар сарфланса	2610	1010 1020
159.	Асосий ва ёрдамчи ишлаб чиқаришда аниқланган тузатиб бўлмайдиган яроқсиз маҳсулотдан кўрилган йўқотишларнинг ҳисобдан чиқарилиши	2610	2010 2310
160.	Яроқсиз маҳсулот ўрнига харидорга юборилган маҳсулот таннархининг акс эттирилиши	2610	2810
161.	Яроқсиз маҳсулотга оид турли хил ҳаражатларнинг банкдаги ҳисоб – китоб, валюта ёки махсус счётлардан тўланиши	2610	5110 5210 5230
162.	Яроқсиз маҳсулотни тузатиш ва таъмирлаш ишларини амалга оширганлиги учун мол етказиб берувчилар счётининг акцептланиши	2610	6010
163.	Яроқсиз маҳсулотга оид бюджетдан ташқари фондларга тўланадиган суммаларнинг брақдан кўрилган йўқотишларга олиб борилиши	2610	6530
164.	Тузилган яроқсиз маҳсулот учун меҳнат ҳақи суммаларидан ижтимоий суғурта ва таъминотга ажратмалар қилиниши	2610	6520
165.	Яроқсиз маҳсулотни тузатиш бўйича меҳнат ҳақи ҳисобланиши	2610	6710
166.	Яроқсиз маҳсулотни қайтариш ва жўнатишга оид суммаларни ҳисобдор шахслар ҳисобидан чиқарилиши	2610	4420 4490
167.	Тузатиб бўлмайдиган брақни ҳисобдан чиқаришда олинган материалларни қирим қилиниши	1010	2610
168.	Яроқсиз маҳсулотдан кўрилган йўқотишларнинг айбдорларнинг меҳнат ҳақидан ушлаб қолишга	6710	2610
169.	Ўтган йиллардаги яроқсиз маҳсулотдан кўрилган йўқотишларнинг зарарга ўтказилиши	9439	2610
170.	Вақтинчалик титулли ва титулсиз бино ва иншоатларни, қурилмаларни қуриш учун асбоб-ускуналарнинг берилиши	2710 2790	0710 0720

171.	Нокапитал ишларни бажариш учун материаллар берилганда	2710 2790	1010 1090
172.	Нокапитал ишларни бажаришда кўрсатилган ёрдамчи, ишлаб чиқариш хизматларининг ҳисобдан чиқарилиши	2710 2790	2310
173.	Нокапитал ишларни бажаришда мол етказиб берувчиларнинг ёки пудратчиларнинг кўрсатган хизматлари учун счётларнинг акцептланиши	2710 2720	6010
174.	Мажбурий мулкый ва шахсий суғурта бўйича ҳаражатларнинг акс этирилиши	2710 2720	6510
175.	Нокапитал ишларда банд бўлган ходимлар учун ижтимоий суғурта ва таъминотга ажратмалар қилиниши	2710 2790	6520
176.	Нокапитал ишларни бажаришда банд бўлган ходимларга меҳнат ҳақи ҳисобланиши	2710 2790	6710
177.	Асосий фаолият учун бажарилган нокапитал ишлар қийматини давр ҳаражатлари қийматига олиб борилиши	9430	2710 2790
178.	Ассий ёки ёрдамчи ҳақиқий таннархи бўйича тайёр маҳсулотларнинг кирим қилиниши	2810	2010 2310
179.	Ёрдамчи ишлаб чиқаришда тайёр маҳсулотни кирим қилиниши	2810	2310
180.	Кўргазмадан тайёр маҳсулотнинг омборга кирим қилиниши	2810	2820
181.	Мулкдордан устав капиталига қўйилма ҳисобига тайёр маҳсулотларнинг кирим қилиниши	2810	4610
182.	Тайёр маҳсулотлар қийматининг оширилиши	2810	9370
183.	Бепул олинган тайёр маҳсулотларнинг кирим қилиниши	2810	9380
184.	Инвентаризация натижада аниқланган тайёр маҳсулотларнинг ортиқча қисми корхона фойдасини оширилишига кирим қилиниши	2810	9390
185.	Шахсий эҳтиёжлари учун олинган тайёр маҳсулотларнинг материаллар таркибига ўтказилиши	1010	2810
186.	Тайёр маҳсулот омборидан ярқисиз маҳсулотни тузатиш учун маҳсулотларнинг берилиши	2610	2810
187.	Тайёр маҳсулотларни арзонлаштирилишини амалга оширилиши	9435	2810
188.	Инвентаризация натижасида камомаднинг аниқланиши	5910	2810
189.	Кўргазмага тайёр маҳсулотнинг берилиши	2820	2810
190.	Маҳсулотларнинг бепул берилиши	9110 9320	2810 9110
191.	Асосий ва ёрдамчи ишлаб чиқаришдан қайта ишлаш жараёнида олинган товарларни кирим қилиниши	2910 2920	2010 2310
192.	Олинган товарлар ва ижара буюмлари учун ҳақ тўлаш	2910 2920	5110 5210
193.	Қониктирилмаган даъво суммаларини товарлар ижара буюмларининг қийматига киритиш	2910 2940	4210
194.	Ҳисобдор шахслар орқали товарларни харид қилиш	2910	4230
195.	Мол етказиб берувчилардан товарларни олиш	2910	6010
196.	Мулкдорлардан устав капиталига қўйилма сифатига товарларни кирим қилиш	2910	4610
197.	Бепул олинган товарларни кирим қилиш	2910	9380
198.	Қайта ишлашга товарларни бериш	2010	2910
199.	Тайёр маҳсулотни сотишда товарлар ва идишлардан фойдаланиш	9410	2910

200.	Харидорларга товарларни кредитга, бартерга бошқа шаклда бериш	9120	2910
201.	Таварнинг сотиб олиш баҳоси бўйича йўлдаги камомадини акс эттириш	4210	2910
202.	Инвентаризация натижасида моддий жавобгар шахс айби билан содир бўлган камомаднинг аниқланиши	5910	2910
203.	Хиссадорлик улуши сифатида товарларнинг қабул қилиниши	2910	4710
204.	Мустақил балансга эга бўлинмалардан товарнинг келиб тушиши	2910	4110
205.	Мустақил балансга эга бўлинмаларга корхона томонидан товарларнинг берилиши	4110	2910
206.	Идишлар билан боғлиқ муомалалар бўйича олинган даромадларнинг кирим қилиниши	2950	9390
207.	Келгуси давр ҳаражатларини амалга оширишга тааллуқли бўлган асосий воситаларга эскириш ҳисобланиши	3190	0211
208.	Келгуси давр ҳаражатларини амалга ошириш учун материаллар берилишига	3190	1010 1090
209.	Келгуси давр ҳаражатларига тааллуқли умумишлаб чиқариш ҳаражатлари улушининг ҳисобдан чиқарилиши	3190	2510
210.	Келгуси йилга обуна бўйича ҳаражатларнинг амалга оширилиши	3120	5110
211.	Корхона ходимлари учун узоқ муддатга йўл қарточкалари, патталарининг харид қилиниши	3120	5110
212.	Капитал қўйилмаларга тааллуқли келгуси давр ҳаражатларининг ҳисобдан чиқарилиши	0810 0890	3190
213.	Навбатдаги ҳисобот даврининг бошланишида келгуси давр ҳаражатларининг тегишли қисмини счётларга ўтказилиши	2110 2310 2510 9410	3110
214.	Келгуси давр ҳаражатларини нокапитал ишлаб қийматига киритилиши	2710 2790	3190
215.	Обуна бўйича ҳаражатларининг ҳисобот даврининг давр ҳаражатларига ҳар ойда киритиб борилиши	9410 9439	3120
216.	Натижаси бўлмаган ёки табиий офатлар ва кутилмаган ҳоллар туфайли зарарга олиб келган келгуси давр ҳаражатларини ҳисобдан чиқариш	9410 9439	3190
217.	Вақтли фарқларга тааллуқли ҳаражатлар бўйича солиқларни ҳисоблаш -узоқ муддатли қисмида -жорий қисмида	0930 3210	6410 6410
218.	Вақтли фарқлар бўйича муддатли узайтирилган фойда солиқни узоқ муддатли қисмдан жорий қисмга ўтказиш	3210	0930
219.	Харидор ва буюртмачилар томонидан тақдим этилган счётлар бўйича маҳсулот иш ва хизматлар сотилишини акс эттириш	4010	9010 9020
220.	Асосий воситаларни сотиш билан боғлиқ харидорларнинг қарз суммасининг акс эттирилиши	4010	9210
221.	Мол етказиб берувчилар (пудратчилар) ва харидорлар ўртасида қарз мажбуриятини акс эттириш	7010	4010
222.	Харидор ва буюртмачилардан кассага маълум суммани	5010	4010

	келиб тушиши		
223.	Харидор ва буюртмачилардан уларга сотилган махсулот, иш ва хизматлар учун тўловларнинг келиб тушиши	5110 5210	4010
224.	Жўнатилган махсулот ва хизматлар юзасидан харидорларга даъвонинг ёзилиши	4860	4010
225.	Харидор ва буюртмачиларнинг қопланмаган қарзларининг зарарга ўтказилиши	9439	4010
226.	Харидор ва буюртмачиларнинг қарзларининг даргумон қарзлар бўйича резерви ҳисобидан қопланиши	4910	4010
227.	Қайтариш даражасига кўра фоизлар ҳисобланган холда олинган векселлар бўйича қарзнинг қопланиши	5110 5210	4020
228.	Қарз берувчилардан қисқа ва узоқ муддатли қарз ўрнига векселлар олиниси	4020	6940
229.	Товарлар ва тайёр махсулотлар учун олинган векселларни ҳар ойда узоқ муддатли қисмидан жорий қисмига ўтказилиши	4020	0910
230.	Дебетор қарзни қайтариш учун корхона филиалидан асбоб-ускуналар, материаллар келиб тушиши	0710 1010 1110	4110
231.	Корхона филиалларига ва бошқа бўлинмаларга асосий воситалар, номоддий активлар ва материалларнинг берилиши	4110	0110 0410 1010
232.	Филиаллар ва бошқа бўлимлардаги ишчиларга меҳнат ҳақи учун пул маблағлари ажратиш	4110	5010 5110
233.	Дебетор қарзни қайтариш учун корхона филиалларидан кассага нақд пулнинг тушиши	5010	4110
234.	Ўзида ишлаб чиқарилган ярим тайёр махсулотларнинг ички бўлинмаларга берилиши	4110	2110
235.	Алоҳида балансга ажратилган ички бўлинмалардан тушадиган фойда суммасини ҳисоблаш	4110	8710
236.	Фирма ва ваколатхоналар билан ҳисоблашишлар бўйича курс фаркидан даромад олиш	4110	9540
237.	Йўлдаги тайёр махсулотларнинг камомадини сотиб олиш қиймати бўйича акс эттириш	4860	2810
238.	Капитал қурилиш учун олдиндан тўланган ишларнинг ҳажмини ошиб кетиш баҳоларнинг мофик келмаслиги ва счётлардан хатолар бўйича пудратчиларга даъво берилиши	4860	0810
239.	Баҳоларнинг мувофик келмаслиги ва счётлардан арифметик хатолар бўйича материаллар табиий камайиш нормасидан ортиқча камайиши бўйича мол етказиб берувчиларга даъво билдириш	4860	1010
240.	Мол етказиб берувчиларга аниқланган хато суммаларини ва товарларнинг сифати бўйича эътирозларни билдириш	4860	6010
241.	Корхона счётларидан нотўғри ҳисобдан чиқарилган (ўтказилган) суммалар бўйича даъво билдириш	4860	5110
242.	Шартнома шартларини бузганлиги учун мол етказиб берувчиларга даъво билдириш	4860	6010
243.	Бошқа корхоналар шартнома мажбуриятларини бажармаганликлари учун тақдим этилган жарима пеня суммасини акс эттириш	4860	9330
244.	Қоникмаган даъво суммасининг бошқа операцион	9439	4860

	ҳаражатларга ўтказиш		
245.	Олиниши керак бўлмаган даъво суммаларининг муомала ҳаражатларига олиб бориш	9419	4860
246.	Қишлоқ хўжалик маҳсулотини тайёрлаш учун нақд пулда бўнак берилди	4310	5010
247.	Ҳисоб – китоб счётидан бўнак ўтказилди	4310	5110
248.	Олинган банк кредитлари ҳисобидан бўнак ўтказилди	4310	6910 7510
249.	Бошқа корхоналар (банкдан ташқари) нинг маблағлари ҳисобидан бўнак ўтказилди	4310	6930 7620
250.	Контракт бекор қилиниши натижасида олдиндан берилган бўнақлар кассага қайтарилди	5010	4310
251.	Олдинги бўнақлар ҳисоб-китоб ёки валюта счётидан қайтарилди	5110 5210	4310
252.	Олдинги берилган мол етказиб берувчиларга ёки пудратчиларга бўлган қарзларларни қоплашга ўтказилди	6010	4310
253.	Корхона томонидан даргумон қарз сифатида тан олинган, ўз вақтида талаб қилиб олинмаган қарзлар бўнак ҳисобига ҳисобидан чиқарилди	4910	4310
254.	Ишларни бажариш учун берилган бўнақнинг тегишли суммаси узок муддатли қисмидан жорий ҳар ойнинг бошида ўтказилиши	4310	0990
255.	Меҳнатга ҳақ тўлаш юзасидан бўнак берилди	4210	5010
256.	Хизмат сафари учун ҳисобдор шахсларга бўнак берилди	4210	5010
257.	Банкдаги счётдан ҳисобдор шахсга бўнак берилди	4210	5110
258.	Ҳисобдор шахсларга кассадан пул ҳужжатлари (турли хил маркалар, чеклар) берилди	4210 4220	5610
259.	Ҳисобдор шахсларга берилган банкнинг фойдаланилмаган суммасини кассага қайтарди	5010	4220
260.	Келгуси меҳнат ҳақи юзасидан ишчиларга берилган бўнақлар ушлаб қолинди	6710	4220
261.	Ҳисобдор шахслар шартномага кўра бошқа ташкилотлардан бўнак олинди	4290	4890
262.	Ҳисобдор шахслар йўл ҳужжатлари олинди	4290	5520
263.	Ижара варақаларига мувофиқ, ноқонуний сарфланган суммалар ҳисобдор шахслар ёки бошқа айбдорлар ҳисобига олиб борилди	4730	4220
264.	Ҳисобдор шахслар харид қилинган турли хил пул ҳужжатлари (маркалар йўлланмалар)га ҳақ тўладилар	5610	4290
265.	Фойдаланмаган пул ҳужжатлари қайтарилди	5520	4290
266.	Ҳисобдор шахслар яроксиз маҳсулот билан боғлиқ турли хил ҳаражатларни тўладилар	2610	4290
267.	Ҳисобдор шахслар яроксиз маҳсулот билан боғлиқ турли хил ҳаражатларни тўладилар	9410	4290
268.	Ҳисобдор шахслар айрим товарларни сотиб олдилар	2910	4290
269.	Харид қилинган моддий ресурслар, ишлар ва хизматларга оид ҚҚС суммаси акс эттирилган	4410	6010
270.	Жорий тўловлар тўғрисидаги маълумотномага мувофиқ бюджетга солиқлар бўйича бўнақлар ўтказилди	4410	5110
271.	Ходимларнинг алоҳида категорияларига махсус кийим ва пойафзалларнинг тўловини узайтириш тартиби билан	4710	1010

	берилди		
272.	Яроксиз маҳсулотдан кўрилган йўқотишлар моддий зарарни юзага келтирган айбдор шахслар ҳисобига ўтказилди	4730	2610
273.	Ходимларга берилган нақд пуллардаги қарз суммаси акс эттирилди	4220	5010
274.	Ходимларга пулли хужжатлар (чеклар, йўлланмалар) берилди	4790	5610
275.	Таъсисчиларга номоддий активлар шаклдаги акцияларга обуна бўлиши	0410 0490	7610
276.	Таъсисчилар томонидан корхона ихтиёри бинолар, асбоб-ускуналар, материалларнинг топширилиши	0120 0710 1010 1110	4610
277.	Таъсисчиларнинг корхона ихтиёрига тайёр маҳсулот ва товарларни таъсиси бадали сифатида топшириши	2810 2910	4610
278.	Таъсисчилар томонидан пул маблағларининг кирим қилиниши	5010 5110 5210	4610
279.	Корхона таъсисчилари қўйилмалар қайтарилишини акс эттирилиши	8350	4610
280.	Дивидендларнинг тўланиши	6610	5010 5110
281.	Таъсисчиларни қарори билан кирим қилинган асосий воситаларнинг таъсис шартномасига тўғри келмаслигига сабабли эгалари қайтарилиши	4610	0110 0180
282.	Корхонани устав капиталиги бадал сифатида таъсисчиларнинг меҳнат ҳақидан ушлаб қолиниши	6710	4610
283.	Устав капитали ҳажмининг иштирокчилар бадаллари суммасида акс эттирилиши	4610	8330
284.	Молияланадиган лизинг бўйича жорий даврда суммаларининг ҳисобланиши	4810	0920
285.	Молияланадиган лизинг шартномасига мувофиқ молиявий лизинг бўйича қарзларни тўлаш учун ижрочилардан маблағларни келиб тушиши	5110	4810
286.	Жорий лизинг бўйича олинадиган суммалар ҳисобланди	4811	9350
287.	Ҳисоб-китоб счётига фоизлар ва дивидендларнинг келиб тушиши	5110	4820
288.	Лизинг олувчи билан келишилган нархда молияланадиган лизинг шартномасига асосан асосий воситаларнинг ўтказилиши	0920	9210
289.	Бошқа корхоналар учинчи шахслар ва у кабилар ҳисобидан ходимларга тегишли бўлган суммаларни акс эттирилиши	4840	6710
290.	Молияланадиган лизинг берилган объектларга лизинг тўлови бўйича ҚҚС акс эттирилиши	4810	6710
291.	Олинган вексиллар бўйича фоизларнинг ҳисоблананиши	4820	9530
292.	Даргумон қарзлар бўйича резерв ташкил қилиниши	9434	4910
293.	Олдинги йил даромади ҳисобига даргумон қарзлар бўйича резервнинг ташкил қилиниши	8710	4910
294.	Берилган бўнақлар бўйича умидсиз қарзлари ҳисобдан чиқариш	4910	4310

295.	Корхона томонидан даргумон деб тан олинган қарзларни ҳисобдан чақарилиши	4910	4810
296.	Даргумон қарзлар резерв суммасининг сарфланмаган қисмини йил фойдасига қўйиш	4910	9390
297.	Товарларни кредитга сотиш нақд пулда фоизларни олиниши	5010	9530
298.	Маҳсулот иш ва хизматларнинг нақд пулга сотилиши	5010	9010
299.	Асосий воситаларнинг бузилишдан олинган турли материалларнинг нақд пулга сотилиши	5010	9210
300.	Банкдаги тегишли счётлардан пул маблағларини кассага келиб тушиши	5010	5110 5210
301.	Йўлдаги пул маблағларинг кассага келиб тушиши	5010	5620
302.	ТМЗ етказиб бериш учун мол етказиб берувчилар ва пудратчиларга берилган бўнақларнинг қайтарилиши	5010	4310
303.	Хоридор ва буюртмачилардан товар учун бўнақларнинг нақд пулда олиниши	5010	6310
304.	Мехнат ҳақи тўлашда ортиқча берилган сумманинг қайтарилиши	5010	4790
305.	Ҳисобдор шахслар томонидан олинган ва ишлатилган ортиқча суммаларнинг қайтарилиши	5010	4220
306.	Акцияларнинг номинал қийматидан юқори нархда сотилиши натижасида эмиссия даромадининг акс эттирилиши	5010	8410
307.	Таъсисчилар томонидан корхона устав капиталига ўз бадаллари сифатида нақд пул маблағларининг ўтказилиши	5010	4610
308.	Квартирада турувчилар қарзлар суммасини келиб тушиши	5010	4890
309.	Коммунал алоқа ва бошқа хизматлар турли тўловчиларнинг нақд пулда келиб тушиши	5010	4890
310.	Ишчиларга алоҳида турар жой қурилиши учун қарз берилиши бўйича нақд пул билан кредит суммасини олиниши	5010	7810
311.	Кассадан нақд пулга дастур материалларининг сотиб олиниши ва қабул қилиниши	0430	5010
312.	Ёш ҳайвонларни сотиб олиш билан боғлиқ бўлган турли сарфларни копланиши	1110	5010
313.	Сотиб олиган товарлар қийматининг нақд пулда тўланиши	2910	5010
314.	Маҳсулотни юклаш ва жўнатиш сарфларини нақд пулда тўланиши	9411 9419	5010
315.	Пул маблағларини кассадан ҳисоб-китоб счётига қайтарилиши	5110	5010
316.	Акциядорлардан ўз оддий акцияларини сотиб олиш	8610	5010
317.	Кассадан мехнат ҳақи ва бошқа тўловларни берилиши	6710	5010
318.	Умумхўжалик сарфлар учун ҳисобдор шахсларга пул берилиши	4230	5010
319.	Ишчиларга нақд пулда берилган қарз суммасининг акс эттирилиши	4720	5010
320.	Нақд пулда (ижро варақалари) турли суммаларнинг берилиши	6990	5010
321.	Турли хил офатлар, ёнғинлар ва бошқалар билан боғлиқ қопланмайдиган сарфларнинг тўланиши	9720	5010
322.	Инвентаризация натижасида кассадаги пул маблағлари	5910	5010

	камомадининг аниқланиши		
323.	Бир йўла ёрдам пулини кассадан тўланиши	9439	5010
324.	Узоқ муддатли қарзни қарз олган корхоналар томонидан қайтарилиши	5110	7820
325.	Товарларни кредитга сотишдан тушган пул маблағларини кирим қилиниши	5110	4710
326.	Маҳсулот, иш ва хизматларнинг сотишдан олинган тушумларни кирим қилиниши	5110	4010
327.	Кассадан ҳисоб-китоб счётига ортиқча пулнинг топширилиши	5110	5010
328.	Хорижий валютани сотиб олиниши	5210	5110
329.	Банкка қайтарилган чек ва аккредитивлар бўйича фойдаланилмаган сумманинг ҳисоб-китоб счётига ўтказилиши	5110	5510
330.	Йўлда ҳисобланган пул маблағларининг ҳисоб-китоб счётига тушиши	5110	5620
331.	Қисқа муддатли инвестиция тартибида берилган қарзнинг қайтарилиши	5110	5830
332.	ТМЗларнинг етказиб бериш учун берилган бўнакнинг қайтарилиши	5110	4310
333.	Харидор ва буюртмачилардан пул маблағларининг келиб тушиши	5110	4010
334.	Олдин тақдим этилган даъволар суммасининг келиб тушиши	5110	4860
335.	Акцияларга аввал обуна бўлган таъсисчиларнинг бадаллари суммасини келиб тушиши	5110	4610
336.	Номинал қийматда ортиқча баҳода акцияларни сотишдан келган эмиссион даромаднинг кирим қилиниши	5110	8410
337.	Капитал қўйилмалар бўйича турли сарфларни нақд пулсиз шаклда тўланиши	0810 0890	5110
338.	Банқдан кассага нақд пул маблағларининг келиб тушиши	5010	5110
339.	Акция эгаларидан унга тегишли акцияларнинг сотиб олиниши	8610	5110
340.	Мол етказиб берувчи ва пудратчиларга бажарилган ишлар бўйича бўлган қарзни тўланиши	6010	5110
341.	Товарлар учун олдиндан олинган бўнаклар бўйича қарзнинг тўланиши	6310	5110
342.	Бюджетга ҳисобланган тўловлар бўйича қарздорлик суммаларининг ўтказилиши	6410	5110
343.	Ижтимоий суғурга идоралари тўловлар бўйича қарзнинг қайтарилиши	6520	5110
344.	Корхона иштирок этган таъсисчиларга ҳисобланган даромад (дивиденд) суммасини тўланиши	6610	5110
345.	Банкнинг қисқа муддатли кредитларининг қайтарилишининг акс эттирилиши	6810	5110
346.	Банкнинг узоқ муддатли кредитларининг қайтарилишини акс эттирилиши	7810	5110
347.	Молиявий лизинг шартномасига асосан ижарачи томонидан ижарага берувчига тўловларни тўланиши	6910	5110
348.	Товарларни кредитга сотишдан келган фоизларни кирим қилиш	5210	4010

349.	Бошқа активларни сотилишидан валюта счётига келиб тушган тушумларни акс эттириш	5210	4010
350.	Валюта маблағларни кассадан валюта счётига бериши	5210	5010
351.	Банкдан кассага валюта маблағларининг келиб тушиши	5020	5210
352.	Валюта счётида аниқ мақсадга ажратилган пул маблағларининг ўтказилиши	5610	5210
353.	Валюта счётидан келиб тушган ТМЗлар учун мол етказиб берувчилар ва пудратчиларга бўлган қарзни ўтказилиши	6010	5210
354.	Валюта счётидан корхонада иштирок этилишидан таъсисчиларга ҳисобланган даромадларга (дивидендлар) суммасининг тўланиши	6610	5210
355.	Валюта счётидан банкнинг қисқа муддатли кредитлар бўйича қарзларнинг тўланиши	6810	5210
356.	Валюта счётидан банкнинг узоқ муддатли кредитлари бўйича қарзларнинг тўланиши	7810	5210
357.	Валюта счётидан қарз берувчилардан илгари олинган қарзларнинг тўланиши	6990	5210
358.	Валюта счётидан аккредитивлар ва тўловлар чекларига пул маблағларининг ўтказилиши	5510	5110 5210
359.	Иштирокчилар депозит шаклида акцияларга обуна бўлганлардан бўнак суммасини олиниши	5530	6320
360.	Қисқа муддатли кредитлар ҳисобига аккредитивлар тўлов чекларига пул маблағларининг кирим қилиниши	5510	6810
361.	Тўлов чеклари ёки аккредитивлари орқали номоддий активлар, совдо маркаларининг сотиб олиниши	0420	5510
362.	Мол етказиб берувчи ва пудратчилардан бўлган қарздорликларни тўлов чеклари орқали тўланиши	6010	5520
363.	Турли тижорат харажатларининг тўлов чеклари орқали тўланиши	9410	5520
364.	Мажбурий мулкӣ суғурта бўйича қарзларнинг аккредитивлар, тўлов чеклари маблағлари ҳисобига узилиши	6510	5520
365.	Хизматчилар учун транспорт ташкилоти томонидан берилган тўлов суммасининг олинган чеклар асосида ҳисобдан чиқарилиши	6990	5520
366.	Харид қилинган йўлланмалар учун махсус счётдан пул ўтказилиши	5810	5530
367.	Банк махсус счётидан ижара тўловларининг тўланиши	6910	5530
368.	Нақд пулда ҳисоблашиш орқали пул эквивалентлари сотиб олиш	5610	5010
369.	Ҳисобдор шахслар орқали пул эквивалентлари сотиб олиш	5610	6970
370.	Мехнатга ҳақ тўлаш ҳисобига пул эквивалентларини бериш	6710	5610
371.	Банкдаги ҳисоб-китоб счётига ўтказиш учун кассадан нақд пулларни инкасаторга бериш	5620	5010
372.	Турли дебеторлардан пул ўтказмаларини олиш	5620	4890
373.	Йўлдаги пул маблағларининг кассага кирим қилиниши	5010	5620
374.	Кассадан ҳозирга белгиланган жойига етиб бормаган пул ўтказмаларининг амалга оширилиши	57110	5010
375.	Корхонанинг топшириғига биноан банк сотиши лозим бўлган хорижий валюта қийматини акс эттирилиши	5710	5210
376.	Харидорлар ўзларинин қарзлари келиб тушган ўтказмалари	5710	4010

	билан узиши		
377.	Хусусийлаштирилган корхонанинг муки таркибида харид қилинган пул маблағларини ҳисобга қабул қилиниши	5710	8330
378.	Ўтказмалар бўйича келиб тушган суммаларни корхонанинг даромадига айлантириш	5710	9330
379.	Йўлда деб ҳисобланган ўтказмаларни кассага келиб тушиши	5010	5710
380.	Асосий воситаларни тақдим этишни орқали бир йил муддатга қимматли қоғозларни сотиб олиш	5810	9210
381.	Узоқ муддатли инвестицияларнинг реструктуризациялашнинг амалга оширилиши	5890	0610
382.	Ёш чорва ҳайвонларни бериш орқали қисқа муддатли инвестицияларнинг амалга оширилиши	5820	9220
383.	Товар кўринишида қисқа муддатли қарзларни бериш	5820	9020
384.	Қимматли қоғозларни чеклар орқали сотиб олиш	5810	5520
385.	Қимматли қоғозларнинг сотилиши	5110	5820
386.	Корхона қарзларининг қимматли қоғозлар ҳисобидан қопланиши	6990	5810
387.	Мажбуриятлар учун гаров сифатида акцияларни берилиши	6010	5810
388.	Вексел суммаси бўйича даъволарнинг харидорга хабар қилиниши	4860	5810
389.	Даъво муддати тугаши туфайли вексел бўйича қарзининг зарар ҳисобига ўтказилиши	9690	5810
390.	Инвентаризация натижасида аниқланган қимматли қоғозлар камомадининг акс эттирилиши	5910	5810
391.	Келиб тушган ва қабул қилинган ўрнатиладиган асбоб-ускуналарни мол етказиб берувчилардан олинганда	0710 0720	6010
392.	Мол етказиб берувчилардан материаллар қабул қилинганда	1010 1090	6010
393.	Сотиб олинган ТМҚ ва сарфланган турли харажатлар юзасидан мол етказиб берувчи тақдим қилинган счёт-фактурани қабул қилиниши	1510	6010
394.	Сотиб олинган ТМҚ, асбоб ускуналар, номоддий активлар юзасидан ҚҚС нинг ҳисобланиши	4110	6010
395.	Мол етказиб берувчилар ва пудратчиларнинг бажарган ишлари ва хизматлари (электр энергия, газ, сув, буғ, алоқа) юзасидан счётларнинг акцептланиши	2010 2310 2510 9410	6010
396.	Сотиб олиган товарлар юзасидан мол етказиб берувчиларнинг тақдим қилинган счётларнинг тўловга қабул қилиниши	2910 2990	6010
397.	Табий офатларни олдини олиш ёки оқибатларини тугатишда мол етказиб берувчи ва пудратчилари кўрсатган хизматларининг қабул қилиниши	9720	6010
398.	Мол етказиб берувчи ва пудратчиларга бўлган қарзлар ўтказиб берилса	6010	5110 5210
399.	Харидорлар мажбуриятларининг мол етказиб берувчилар олдидаги қарзларни қоплаш учун йўналтирилиши	6010	4010
400.	Даъво муддати тугаган кредиторлик қарзларнинг ҳисобдан чиқарилиши	6010	9360
401.	Алоҳида балансга ажратилган ички бўлинмадан турли ТМҚ	1510	6110

	ларнинг олиними		
402.	Алохида балансга ажратилган ички бўлинма ҳаражатларининг бошқа хўжаликларга ўтказилиши	2010 2310 2510 9450	6110
403.	Алохида балансга ажратилган бўлинмалардан ярим тайёр маҳсулотларнинг қабул қилиниши	2110	6110
404.	Ички бўлинмалардан кассага нақд пулнинг олиними	5010	6110
405.	Худди шу бўлинмалардан пул ўтказмаларнинг келиб тушиши	5620	6110
406.	Келгусида бажариладиган ишлар ва хизматлар учун бўнак суммасининг олиними	5110	6210
407.	Қарзларнинг тўлашига қараб қийматликлар камомади бўйича тегишли фарқ суммасининг ҳисобдан чиқарилиши	6210	9390
408.	Муддати узайтирилган даромадларнинг ҳисобот даври даромади сифатида тан олиними	6210	9010 9030
409.	Бюджетга тўлаш учун солиқлар бўйича узоқ муддатли муддати узайтирилган мажбуриятларнинг жорий қисмини ҳисобот даврига ўтказилиши	7220 6220	6220 6440
410.	Облигацияларнинг чегирмалар билан сотилиши (номинал қийматидан паст)	5110	7820
411.	Жорий облигация чегирмасини ҳисобдан чиқариш	9620	6230
412.	Облигацияларни мукофот билан сотиш (номинал қийматдан юқори)	5110	7830
413.	ТМҚлар, бажарилган иш ва хизматлар учун бўнакларнинг олиними	5010 5110 5210 5510	6310
414.	Олдин олинган бўнакларни нақд пулда ёки банкдаги тегишли счётлардан қайтарилиши	6310	5010 5110 5210 5510
415.	Банк кредитлари ҳисобига олинган бўнакларнинг қайтарилиши	6310	6810
416.	Капитал қурилишга ажратилган маблағ ва бюджетга ўтказилиши лозим бўлган суммалар бўйича қарздорликларни акс эттириш	0810 0890	6410
417.	Материалларни тайёр ҳамда меҳнатга ҳақ тўлаш билан боғлиқ бўлган солиқ ва йиғимлар бўйича бюджетга қарздорликни акс эттириш	1510	6410
418.	Маҳсулотларни сотиш жараёнида ҳисобланган турли ажратмалар, йиғимлар ва солиқлар бўйича бюджетга қарздорликни акс эттириш	9439	6410
419.	Тайёр маҳсулотларни, товарларни бажарилган иш ва хизматларни сотишда ҳисобланган ҚҚС ва суммаларини ёзиш	4010	6410
420.	Асосий воситалар ва бошқа активлар сотишда ва ҳисобдан чиқаришда ҳисобланган ҚҚС ва акцизлар суммасини қайд қилиш	9210 9220	6410
421.	Якуний ҳисоблашишлар натижасида бюджетдан қайтарилган маблағларни акс эттириш	5110	6410

422.	Ходимлар иш ҳақидан даромад солиғининг ушлаб қолиниши	6710	6410
423.	Бюджетга тўланиши керак бўлган ҳисобланган дивидендлардан олинган даромад солиғи суммасини акс эттириш	6610	6410
424.	Йил давомида даромад ҳисобидан бюджетга ҳисобланган тўлов суммасини акс эттирилиши	9810 9820	6410
425.	Йил давомида бюджетга ҳақиқий ўтказилган тўловларни акс эттириш	6410	5110 5120
426.	Банкдан қарз олиш йўли билан бюджетга бўлган қарзни тўлаш	6410	6810
427.	Капитал қурилишда суғурта тўловлари бўйича қарздорлик суммасининг акс этирилиши	0810 0890	6510
428.	Мулк ва ходимларнинг мажбурий суғуртаси бўйича тўловларни ҳисоблаш	2010 2310 2510 9420	6510
429.	Корхона ишчиларига суғурта шартномаси бўйича берилган суғурта қопламаси суммасини акс этириш	6510	6710
430.	Банкнинг ҳисоблашиш ёки валюта счётига суғурта компаниясидан келиб тушган қоплама (товон) суммалари	5110 5210	6510
431.	Суғурта ходисалари бўйича талофатлар суммасининг тегишли счётидан чиқарилиши	6510	1010 1110 2810 2910
432.	Банкдаги счёлардан мулкӣ ва шахсий суғурта бўйича тўловларнинг тўланиши	6510	5110 5210
433.	Асосий ва ёрдамчи цех ходимларнинг менат ҳақи суммалари бўйича ижтимоий суғурта органларига ажратмаларни амалга ошириш	2010 2310	6520
434.	Яроксиз маҳсулотни тузатиш билан боғлиқ бўлган меҳнат ҳақи бўйича ижтимоий суғурта органларига бўлган қарзни акс эттириш	2610	6520
435.	Савдо корхоналарида банд бўлган ишчиларнинг меҳнат ҳақи суммасига нисбатан ажратмаларни амалга ошириш	9415	6520
436.	Асосий воситаларни чиқиб кетишида ҳисобланган меҳнат ҳақиға нисбатан ажратмаларни амалга ошириш	9210	6520
437.	Ходимлар иш ҳақидан ижтимоий суғурта ажратмаларини амалга ошириш	6710	6520
438.	Келгусида ҳаражатлар ва тўловлар заҳираси ҳисобига киритилган меҳнат ҳақи суммасидан ижтимоий суғурта ташкилотларига қарздорликни акс эттириш	8910	6520
439.	Ижтимоий суғурта бўйича ходимларга берилган пуллар акс эттирилиши	6520	5010
440.	Акцияларга ҳисобланган дивидендларни акс эттириш	8700	6610
441.	Ҳисобланган дивидендларнинг акциядорларга тўланиши	6610	5010 5110
442.	Чиқиб кетаётган таъсисчиларнинг улушлари бўйича қарзларни ҳисобланиши	8620	6620
443.	Чиқиб кетаётган таъсисчиларнинг улушлари бўйича қарзларнинг тўланиши	6620	5010 5110

444.	Капитал қўйилмалари соҳасида банд бўлган ходимларга меҳнат ҳақи ҳисобланди	0810 0890	6710
445.	Материаллар, хайвонларни тайёрлаш ва сотиб олишда банд бўлган ходимларга меҳнат ҳақи ҳисобланганда	1010 1110	6710
446.	Асосий ва ёрдамчи цех ишларга меҳнат ҳақи суммасининг ҳисобланиши	2010 2310	6710
447.	Яроқсиз маҳсулотни тузатиш билан банд бўлган ходимга меҳнат ҳақи ҳисоблаш	2610	6710
448.	Нокапитал ишларни бажарган ишчига меҳнат ҳақи ҳисоблаш	2710	6710
449.	Келгуси давр ҳаражатларига киритиладиган муоммолар бўйича бажарилган ишларга ҳисобланган меҳнат ҳақи	3190	6710
450.	Маҳсулотни сотиш билан банд бўлган ходимларга меҳнат ҳақи ҳисоблаш	9414	6710
451.	Асосий воситаларни ҳисобдан чиқариш муаммолари бўйича ҳисобланган меҳнат ҳақи	9210	6710
452.	Ортиқча тўланган суммаларнинг кассага қайтарилиши	5010	6710
453.	Табийй офат, ёнғинларни олдини олиш ва бартаф қилиш билан банд бўлган ходимларга меҳнат ҳақи ҳисоблаш	9720	6710
454.	Ходимларга бериладиган мукофотларни акс эттириш	9439	6710
455.	Ёрдамчи цех ходимларига кўрсатилган хизматлар учун тўловларнинг меҳнат ҳақидан ушлаб қолиниши	6710	9390
456.	Яроқсиз маҳсулот ишлаб чиқариш натижасида юзага келган ҳаражатларнинг бир қисмини айбдор ходимларнинг меҳнат ҳақидан ушлаб қолиниши	6710	2610
457.	Берилган маҳсулот ва кўрсатилган хизматлар қийматининг ходимлар меҳнат ҳақидан ушлаб қолиниши	6710	9370
458.	Ходимларга ҳисобланган суммаларини кассадан тўлаш	6710	5010
459.	Ҳисобдор шахсларнинг қайтарилмаган бўнак суммасини меҳнат ҳақидан ушлаб қолиш	6710	4220
460.	Ходимлар меҳнат ҳақидан кредитга олинган товарлар қийматининг ушлаб қолиниши	6710	4710
461.	Бойликларнинг камомади ёки уларни нобуд бўлишида айбдор ҳисобланган ишчиларнинг меҳнат ҳақи суммасидан ушлаб қолиниши	6710	4730
462.	Корхона томонидан ходимларга узоқ ёки қисқа муддатли қарз (заём)лар бериш	6710	6990
463.	Жорий лизинг бўйича қарз суммаси тўланди	6910	5110
464.	Жорий лизинг бўйича қарзлар тўланди	9424	6910
465.	Роялти ва ганорарлар бўйича қарзларни ҳисоблаш	9430	6930
466.	Баъзи зарурий товарларни ҳисобдор шахслар томонидан сотиб олинганлиги учун уларга булган қарз суммасининг акс эттирилиши	2910	6810
467.	Турли корхона ва ташкилотлар асосий цехларга зарурий ёрдам кўрсатилганда	2010	6890
468.	Товарларнинг турли ташкилот корхона ва шахслардан келиб тушиши	2910	6810
469.	Корхона кассасига хонадонларни ижарага олувчилар ота-оналаридан боғча тўловлари ва бошқаларнинг келиб тушиши	5010	6810
470.	Турли корхона ва шахслардан пул ҳужжатларини келиб	5610	6890

	тушиши		
471.	Иш ҳақи суммасидан ушлаб қолинган квартира ҳақи ва коммунал хизматлари, ижро варақалари бўйича тўловлар депонент қарзлари учун суммаларни акс эттириш	6710	6890 6720
472.	Маданий – маърифий муассаса ва соғломлаштириш оромгоҳларини асраш учун турли корхоналар кўрсатган хизматларни акс эттириш	9430	6920
473.	Сотиб олинган акцияларни сақланганлиги учун депозитарийларга ҳисобланган қарзларни акс эттириш	9690	6890
474.	Олдин ҳисобланган резервлар ҳисобидан турли корхоналар олдидаги қарзларни акс эттириш	8910	6890
475.	Кредитга олинган материаллар ва товарларни қабул қилиш	1010 2910	6810
476.	Кредит бериш ҳақидаги шартномага мувофиқ кредит бўйича фоизларни кредит қарзларга қўшилиши	9620	6810
477.	Банқдан қисқа муддатли қарзларнинг олинishi	5110	6810
478.	Қисқа муддатли банк кредитлари ҳисобига мол етказиб берувчи ва пудратчилар қарзларини тўлаш	6010	6810
479.	Олинган қисқа муддатли кредитлар ҳисобига узок муддатли кредитни тўлаш	7810	6810
480.	Қисқа муддатли кредитлар ҳисобига банклардан вексел олиш	5610	6810
481.	Банқнинг қисқа муддатли кредити тўланиши	6810	5110
482.	Алоҳида балансга ажратилган бўлинмалар ҳисобидан банкнинг қисқа муддатли кредитини тўлаш	6810	6110
483.	Банқнинг қисқа муддатли кредитлари бўйича курснинг ижобий фарқларини акс эттириш	6810	9510
484.	Қарз берувчилардан олинган қарз маблағлари ҳисобига олинган товар-моддий бойликларнинг кирим қилиниши	1010 2910	6840
485.	Берилган векселлар бўйича олинган қисқа муддатли қарзни акс эттириш	5110	6840
486.	Қисқа муддатли (заём)лар ҳисобига қарзларни тўлаш	6010	6840
487.	Қарз берувчига олдин олинган кредитларни тўлаш	6840	5110
488.	Капитал қурилиш учун пудратчилар ва мол етказиб берувчилар бажарган ишлар ва кўрсатган хизматлар бўйича олинган счётларни тўлов учун қабул қилиш	0810 0830	7010
489.	Мол етказиб берувчилардан келтирилган ва кирим қилинган материаллар учун	1010 1090	7010
490.	Боқиш ва ўстириш мақсадида сотиб олинган хайвонлар учун мол етказиб берувчиларнинг счёт-фактурасини тўлов учун қабул қилиш	1110 1120	7020
491.	Сотиб олинган моддий ресурслар, ускуналар номоддий активлар бўйича ҚҚС суммаларининг ҳисобланиши	4510	7010 7020
492.	Бажарилган ишларни ва кўрсатилган хизматлар учун мол етказиб берувчилар счётларининг қабул қилиниши	2010 2310 2510	7010
493.	Яроқсиз маҳсулот ташқарида аниқланиши муносабати билан мол юборувчилар кўрсатган турли хизматлар бўйича муомалаларни акс эттирилиши	2610	7010
494.	Сотиб олинган товарлар учун мол етказиб берувчиларнинг счёти тўлов учун қабул қилинганда	2910 2990	7010

495.	Маҳсулотни сотишда кўрсатган хизматлари ва бажарган ишлари учун мол етказиб берувчилар ва пудратчилар счётларини тўлов учун қабул қилиниши	9411	7010
496.	Табиий офатларни олдини олиш ва бартараф қилишда кўрсатган хизматлари мол етказиб берувчилар счётларини тўлашга қабул қилиш	9720	7010
497.	Турли ТМҚ келтирилганда уларнинг табиий камайиши меъёрий даражасида ёки корхона ва унинг ходимларининг айби билан содир бўлган камомад аниқланса	9430 5910	7010
498.	Алмаштириш ҳисобига жўнатишган ТМҚ қиймати бўйича қарзларни камайтирилиши	7010	9010 9210
499.	Мол етказиб берувчилар ва пудратчиларга бўлган қарзлар бўйича счётларнинг ҳисоб-китоб ёки валюта ҳисобидан тўланиши	7010	5110
500.	Счёг-фактурасини тўлашда олдиндан берилган бўнақлар ҳамда мол етказиб берувчилар ва пудратчиларга олдиндан тўланган счётлар суммасининг ҳисобга олиниши	7010	4310
501.	Ҳисобдорларнинг қарз суммаларини мол етказиб берувчилар олдидаги қарзларнинг қайтарилишига ўтказилиши	7010	4010
502.	Муддати ўтиб кетган кредитор қарзларни ҳисобдан чиқаришни акс эттириш	7010	9390
503.	Йўлланма учун ички бўлинмалардан кассага тушган суммаларни акс эттириш	5010	7110
504.	Алоҳида балансга ажратилган ички бўлинмалардан маблағларни келиб тушиши	5110	7110
505.	Солиқ бўйича бюджетга узоқ муддатли қарзнинг баҳоланиши	9810	7220
506.	Мажбурий тўловлар бўйича узоқ муддатли қарзнинг ҳисобланиши	9430	7220
507.	Ҳукумат қарори билан муддати узайтирилган солиқлар ва мажбурий тўловлар бўйича узоқ муддатли қарзнинг бир қисмини ҳисобдан чиқариш	7220	6220
508.	Буюртмачилардан ТМҚлар, бажарилган ишлар, кўрсатилган хизматлар олинган бўнақ суммаларини акс эттириш	5010 5110 5210 5510	7310
509.	Олдиндан олинган бўнақлар тегишли счётлардан қайтариш	7310	5010 5110 5210 5510
510.	Олинган бўнақларни пул ўтказмаси билан қайтариш	7310	5610
511.	Олинган бўнақларни пул ўтказиш йўли билан қайтариш	7310	5610
512.	Олинган бўнақ суммаларини банк кредитлари ҳисобидан чиқарилиши	7310	6810 7810
513.	Даъво муддатида талаб қилиб олинган бўнақ суммасининг ҳисобдан чиқарилиши	7310	9390
514.	Капитал қўйилмалар бўйича узоқ муддатли банк кредитлари ҳисобига асосий воситаларининг сотиб олиниши ва кирим қилиниши	0820 5110 0110	7810 7810 0820
515.	Ҳар – хил корхона ва ташкилотлардан ТМҚни сотиб олиш	1510	6990

	ва кўрсатиш хизматлари қийматини акс эттириш		
516.	Истеъмолчилар олдидаги улар олган яроксиз махсулотларни тузатиш билан боғлиқ бўлган ҳаражатларни қоплаш бўйича қарзларни акс эттириш	2610	6990
517.	Ҳар - хил ташкилотлар корхоналар шахслардан келиб тушган махсулот ва бартер бўйича олинган махсулотларнинг кирим қилиниши	2910 2990	6990
518.	Устав капитали (фонди)га улуш сифатида турли активларнинг қабул қилиниши	1010 1110 2910 5010	4610
519.	Устав капитали кўпайишига фойданинг бир қисмини ўтказиш	8710	8330
520.	Устав капиталининг тўланган капитал ўлчамигача камайиши	8330	4610
521.	Корхонанинг фойдаси ҳисобидан меҳнат жамоаси аъзоларига бепул берилган акциялар қиймати	4610 8710	8330 8320
522.	Эмиссион даромаднинг акс эттирилиши	5010 5110 5210	8410
523.	Асосий воситалар ва объектларнинг бепул берилиши (давлат корхоналари ва бошқалар учун)	8530	0110 0190
524.	Сотиб олиш қийматидан паст баҳога ўз акцияларини қайта сотишдан маблағларнинг келиб тушиши	5010	8610
525.	Сотиб олиш қийматидан паст баҳога ўз акцияларини қайта сотишдан қўшилган капитал маблағларидан фойдаланиш	8410	8610
526.	Капитални тўлаш пайтида устав капиталини шаклланишидан келиб чиқадиган ижобий курс фарқларининг акс эттирилиши	4610	8420
527.	Қимматли қоғозларнинг бепул олинishi	0610 5810	8410
528.	Асосий воситаларнинг бепул олинishi	0110 0190	8410
529.	Йиғишни талаб қиладиган ускуналарнинг бепул олинishi	0710 0720	8410
530.	Активларнинг баҳосини ошириш натижасида резерв капиталини кўпайиши	0110 0610	8510
531.	Активлар баҳосини арзонлаштириш натижасида резерв капиталининг камайиши	8510	0110 0610
532.	Ҳукумат қарорига мувофиқ асосий воситалар баҳосининг оширилиши	0110 0190	0510
533.	Корхонани тугатиш натижасида резерв капитали ҳисобидан қатнашувчиларга даромад (дивиденд)ларнинг ҳисобланиши	8520	6610
534.	Корхонани тугатиш натижасида ҳар хил дебеторлар қарзларини ҳисобдан чиқариш натижасида резерв капиталининг камайиши	8520	4890
535.	Акциядорлардан уларга тегишли акцияларини келишилган баҳода сотиб олинishi	8610 8620	5110 5210
536.	Номинал қийматидан арзон баҳода сотиб олинган ўз акцияларнинг ҳисобдан чиқариш	8310 8320	8610 8620
537.	Ҳисобот йилидаги якуний молиявий натижаларнинг	9900	8710

	тақсимланмаган фойда счётига олиб борилиши фойда (зарар) суммаси	8710	9900
538.	Ҳисобот йилидаги тақсимланмаган фойданинг таъсисчиларга даромад (дивиденд) тўлаш учун йўналтирилиши	8710	6610 6620
539.	Ҳисобот йилининг тақсимланмаган фойдаси резерв капиталини яратишга йўналтирилиши	8710	8520
540.	Ҳисобот йилида кўрилган зарарларнинг қопланиши	8720	8710
541.	Тегишли идораларнинг қорорига мувофиқ илгари грант ва субсидия суммасининг корхона устав капиталини кўпайтиришга олиб борилиши	8810	8330
542.	Ишлаб чиқариш харажатлари ҳисобидан келгуси харажатлар резервларининг ташкил қилиниши	2010 2310 2510	8910
543.	Саноатнинг мавсумий тармоқларидан ишлаб чиқариш харажатлари ҳисобига келгуси сарфлар заҳирасини яратиш	3110 3190	8910
544.	Материалларнинг олдиндан ташкил этилган келгусидаги харажатлар резерви ҳисобига акс эттириладиган чиқимлар ҳисобига	8910	1010
545.	Курслар (rate)нинг олдиндан резерв қилинган суммалар бўйича ҳисоблашиш ва валюта счётиларидан тўланиши	8910	5110 5210
546.	Нақд пулга маҳсулот, ишлар ва хизматларни сотиш суммасининг акс эттирилиши	5010	9010
547.	Маҳсулотлар, ишлар ва хизматларнинг корхона ходимларига сотилиши	6710	9010
548.	Маҳсулот, иш ва хизматларнинг корхона бўлинмаларига сотилиши	4110	9010
549.	Кредитга сотилган товарларнинг қайтарилиши	9040	4010
550.	Жўнатилган тайёр маҳсулотлар таннархини акс эттириш	9110	2810
551.	Ҳайвонларнинг ташқарига ёки ички бўлинмаларга чиқиб кетишини акс эттириш	9110	1110 1120
552.	Ишларни тугатилган босқичлари бўйича харажатларни ҳисобдан чиқарилиши	9130	2010
553.	Чиқиб кетган асосий воситалар объектларнинг бошланғич қийматини акс эттириш	9210	0110 0190
554.	Чиқиб кетган асосий воситалар бўйича эскиришни акс эттириш	0210 0299	9210
555.	Асосий воситаларнинг чиқиб кетиши билан боғлиқ бўлган ёрдамчи ишлаб чиқариш хизматларини ҳисобдан чиқариш	9210	2310
556.	Асосий воситаларнинг чиқиб кетиши бўйича муомалаларда қатнашаётган ишчиларга меҳнат ҳақи ҳисобланиши	9210	6720
557.	Асосий воситаларнинг чиқиб кетиши бўйича муомалаларда қатнашаётган ишчиларнинг иш ҳақи бўйича ижтимоий суғурта ва таъминот учун ажратмаларнинг амалга оширилиши	9210	6520
558.	Асосий воситаларнинг чиқиб кетишидан олинган материалларнинг кирим қилиниши	1090	9210
559.	Асосий воситалар чиқиб кетишидан олинган тушумдан ҚҚС, акцизлар ва бошқа ажратмалар айириб ташланган ҳолда банкка келиб тушган даромадларнинг акс эттирилиши	5110	9210

560.	Харидорларнинг уларга сотилган асосий воситалари бўйича қарзларнинг акс эттирилиши	4010	9210
561.	Асосий воситаларни корхонанинг бўлинмаларига сотишдан олинган даромаднинг акс эттирилиши	4110	9210
562.	Асосий воситаларни чиқиб кетиши бўйича муоммоларнинг бир ойлик молиявий натижалари аниқланиши ва ҳисобдан чиқарилиши	9210 9431	9310 9210
563.	Номоддий активларни ҳисобдан чиқарилиши	9220	0410 0490
564.	Ташқарига сотилган барча материалларни ҳисобдан чиқариш	9220	1010 1090
565.	Ўстиришда ва боқувда бўлган ҳайвонларни ташқарига берилишининг акс эттирилиши	9220	1110 1090
566.	Корхона томонидан чет эл валютасини сотиш кундаги курси бўйича қайта ҳисоблаш суммасида сотиш	9220	5210 5220
567.	Чет эл валютасини сотиш билан боғлиқ бўлган чиқимларни қайд қилиш	9220	5110 5210 5220
568.	Бошқа активларни сотиш билан боғлиқ бўлган солиқлар ва йиғимлар бўйича бюджет олдидаги қарзларнинг акс эттирилиши	9210	6410
569.	Бошқа активлар ва қимматли қоғозларни сотишдан ҳисоб-китоб, валюта счётларига тушумларнинг келиб тушиши	5110 5210	9220
570.	Бошқа активларнинг сотиб олувчилардан олдиндан олинган бўнак суммасини акс эттирилиши	6310	9220
571.	Ҳисобот даврида бошқа активларни сотиш ва бошқа чиқиб кетишидан тушган фойданинг аниқланиши ва ҳисобдан чиқарилиши	9220	9320
572.	Ҳисобот даврида бошқа активларни сотиш ва бошқа ҳисобдан чиқарилишдан кўрилган зарарнинг аниқланиши	9320	9220
573.	Даъво муддати ўтиб кетган кредиторлик қарзларни ҳисобдан чиқариш	6010	9340
574.	Айланма маблағларга тегишли бўлган бойликлар суммасига қўшимчаларни молиявий натижалар ҳисобига қўшиш	2910	9370
575.	Қайтармаслик шarti билан олинган пул маблағларининг кирим қилиниши	5110	9380
576.	Мулк суғуртаси бўйича суғурта органларидан тушган суғурта тўловларининг корхона даромадига кирим қилиниши	6510	9390
577.	Ортиқча маҳсулотлар, товарларнинг кирим қилиниши	2810 2910	9390
578.	Номоддий активлар ҳисобланган ортиқча амортизация суммасини тўғрилаш	0510 0590	9390
579.	Даргумон қарзлар бўйича сарфланмаган резерв суммаларини уларнинг вужудга келган йилидан кейинги йилнинг фойдасига қўшилиши	4910	9390
580.	Харидор ва буюртмачилардан олинган талаб қилинмаган бўнак суммаларининг ҳисобдан чиқарилиши	6310	9390
581.	Маҳсулотни жўнатиш бўйича транспорт харажатларини акс эттириш	9410	5110

582.	Ташқаридан кўрсатилган реклама ва маркетинг хизматлари	9410	6010
583.	Савдо ташкилотларида фойдаланилаётган номоддий активларга амортизация ҳисобланиши	9410	0510 0590
584.	Ундириб олиш имконияти бўлмаган даъво суммасининг муомала сарфларига қўшилиши	9410	4860
585.	Бошқарув ходимларига меҳнат ҳақи ҳисоблаш	9420	6710
586.	Бошқарув ходимларнинг иш ҳақидан ижтимоий суғурта ажратмалари ҳисобланди	9420	6520
587.	Маъмурий бинолар, шунингдек омборлар ва магазинлар ижараси	9420	6910
588.	Бошқарув ва умумхўжалик эҳтиёжлари учун материаллар сарфлаш	9420	1010 1090
589.	Алоқа ахбороти марказлари, энергия ва сув таъминоти, бошқа умумхўжалик эҳтиёжлари учун кўрсатилган хизматларга тўловларнинг акцептланиши	9420	6010
590.	Хизмат сафарлари ва ваколатлик ҳаражатларини акс эттириш	9420	4220
591.	Банк ва аудиторлик хизматлари учун тўловлар	9430	6990
592.	Асосий воситаларни сотиш ва бошқа чиқимлар натижасида кўрилган зарарларни акс эттириш	9431	9210
593.	Солиқ органлари қарорига кўра жариманинг ҳисобланиши	9430	6410
594.	Корхона балансида турувчи олий ўқув юртлари учун ажратмалар	9430	6110
595.	Корхона ходимлари учун дам олиш уйлари ва санаторийларга йўлланмалар қийматининг тўланиши	9430	5110
596.	Бекор қилинган буюртмалар бўйича сарфларнинг ҳисобдан чиқарилиши	9430	2010
597.	Хўжалик шартномаларини бузганлик учун жарималар	9430	4860
598.	Моддий ёрдам тўланиши	9420	5010
599.	Ижтимоий соҳада банд бўлган ходимларга меҳнат ҳақи ҳисоблаш	9450	6710
600.	Хизмат кўрсатувчи хўжаликлар ҳаражатларини сотиш ва маъмурий сарфларга тақсимлаш	9410 9420	9450
601.	Давр сарфларини ҳисобот даври охирида ҳисобдан чиқариш	9900	9410 9440
602.	Ортиқча товарлар, шунингдек, табиий офатлар, ёнғинлар туфайли олдин ҳисобдан чиқарилган товарларнинг кирим қилиниши	2910	9710
603.	Табиий офатлардан сўнг ўтказилган инвентаризация натижасида аниқланган асбоб – ускуналар камомадини акс эттириш	5910	0710 0720
604.	Табиий офатлар, ёнғинлар ва шу кабилар туфайли тугалланмаган ишлаб чиқаришдаги йўқотишлар	9720	2010 2110 2310
605.	Табиий офатлар натижасида хизмат кўрсатувчи ишлаб чиқаришлар кўрган зарарларининг ҳисобдан чиқарилиши	9720	2320
606.	Келгуси давр сарфларининг табиий офатлар натижасида ҳисобдан чиқарилиши	9720	3110 3190
607.	Табиий офат, ёнғин, авария ва шу кабилар натижасида тайёр маҳсулот ёки товарларнинг йўқотилиши	9720	2810 2910
608.	Табиий офатлар бўйича сарфлар тўланди	9720	5010

			5110 5210
609.	Табиий офат, ёнгин, авария ва шу кабиларнинг оқибатини тугатишда банд бўлган ходимларга меҳнат ҳақининг ҳисобланиши	9720	6710
610.	Табиий офат, ёнгин, авария ва шу кабилар билан боғлиқ турли сарфларни қоплаган ҳисобдор шахсларга қарздорликларни акс эттириш	9720	6970
611.	Табиий офат, ёнгин, авария ва ш у кабилар туфайли кўрилган зарарларнинг алоҳида балансга эга бўлган ички бўлинмаларнинг фойдасидан қоплашни ҳисобга олиб берилиши	9720	4110
612.	Ҳисобдор даври тугашига 9710 "Фовкулодда фойдалар" счётининг ёпилиши	9710	9900
613.	Ҳисобдор даври тугашига 9720 " Фовкулодда зарарлар" счётининг ёпилиши	9900	9720
614.	Йил давомида ҳисобланган фойдадан бюджетга тўлов мажбуриятлари суммасининг акс эттирилиши	9810 9820	6410
615.	Йил охирида солиқлар ва йиғимларни тўлашда фойда ишлатилишини ҳисобга олувчи счётларнинг ёпилиши	9900	9810 9820
616.	Ҳисобот даври якунида сотилган маҳсулотлар таннархини ҳисобга олувчи счётларнинг ёпилиши	9900	9140 9110 9120
617.	Ҳисобот даври якунида сарфларни ҳисобга олувчи счётларнинг ёпилиши	9900	9410 9440
618.	Ҳисобот даври якунида сарфларни ҳисобга олувчи счётларнинг ёпилиши	9900	9410 9440
619.	Ҳисобот даври якунида молиявий фаолиятдан олинган даромадларни ҳисобга олувчи счётларнинг ёпилиши	9510 9520	9900
620.	Ҳисобот йили соф фойдаси (зарари) суммасини 9900 счётидан 8710 счётининг дебетида кўрилган зарар ёки кредитга олинган соф фойда суммасига ўтказилиши	9900 8710	8700 9900
621.	Даромад (фойда) солиғи: соддалаштирилган (ягона) солиқ: ялпи даромад солиғи: ягона ер солиғи: - ҳисобланганда - тўланганда	9810 6410	6410 5110
622.	Мол-мулк солиғи: ер солиғи: экология солиғи: ер ости бойликлари, сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ: - ҳисобланганда - тўланганда	9430 6410	6410 5110
623.	Кўшилган қиймат солиғи: акциз солиғи: - ҳисобланганда - тўланганда	4010 6410	6410 5110
624.	Пенсия фондига % - ҳисобланганда	2010 2310 2510 9410 9420 6510	6510 5110
625.	Пенсия фондига % - ҳисобланганда - тўланганда	9430 6510	6510 5110
626.	Пенсия фондига иш ҳақидан % ажратма - ҳисобланганда - тўланганда	6710 6520	6520 5110
627.	Йўл фондига % - ҳисобланганда	9430	6520

	- тўланганда	6520	5110
628.	Жисмоний шахслардан даромад солиғи - ҳисобланганда - тўланганда	6710 6410	6410 5110
629.	Лицензия йиғимлари - ҳисобланганда - тўланганда	9410 6990	6990 5110
630.	Давлат рўйхатидан ўтганлиги учун тўлов: - ҳисобланганда - тўланганда	9430 6990	6990 5110

МУНДАРИЖА

1	Асосий воситаларни ҳисобга олиш тартиби	2
2	Асосий воситалар эскиришини ҳисоблаш	3
3	Пул маблағлари ҳисоблашувлари ва кредит муомалаларининг ҳисоби.....	5
4	Меҳнат ва иш ҳақини ҳисобга олиш.....	19
5	Иловалар.....	23

